

Lato to czas szczególny – nie tylko dla dzieci, ale i dorosłych. Słoneczne dni zachęcają do wyjazdów oraz wyjścia na zewnątrz, a urlopy i wakacje są do tego fantastyczną okazją. Na tegoroczną „Akcję Lato”, przebiegającą pod hasłem *zaBOOKuj wakacje z Biblioteką Kraków*, przygotowano atrakcyjną ofertę zajęć zarówno w filiach bibliotecznych, jak i na świeżym powietrzu.

Wśród propozycji dla dzieci i młodzieży znajdują się: głośne czytanie, warsztaty ekologiczne, spotkania miłośników gier planszowych, gry i zabawy literacko-ruchowe, a także zajęcia

literacko-plastyczne. W okresie wakacyjnym Biblioteka Kraków realizować będzie dwa projekty: *Festiwal Magia Czytania z Fundacją PZU. Edycja II* oraz dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury *Krakowska rodzina sięga po książki dla córki i syna*.

W ramach projektów odbędą się: *Molikowe Rejsy Literackie* po Wiśle, konkurs na najpiękniejszego Mola i Motyla Książkowego, *Poranki z książką*, a także głośne czytanie opowieści o psiej wierności pod pomnikiem Dżoka, legend krakowskich pod Smokiem Wawel-

skim oraz historii niedźwiedzia Wojtka w Parku Jordana. W trakcie pikników miejskich najmłodszy będą mieli okazję wziąć udział w grach i zabawach literackich, a także w wielkoformatowej grze planszowej *Nakarm smoka*.

Szczegółowa lista imprez dostępna jest na stronie internetowej Biblioteki Kraków www.biblioteka.krakow.pl w zakładce *Wydarzenia*.

Serdecznie zachęcamy do wzięcia udziału w wydarzeniach organizowanych przez Bibliotekę Kraków.

Jolanta Oleksa

Podróże kształcą... zwłaszcza te dokoła świata

Podróże, wojaże, wyprawy, włóczęgi. Znakomita okazja do poznania innych kultur, obyczajów, języka oraz ludzi, z którymi możemy nawiązać wspólnie przyjaźnię. Od wieków ludzie czuli potrzebę przemierzania odległych krain i poznawania świata. Taki obieżyświat był źródłem informacji i rozrywki. Swoje obserwacje i przygody prezentował słuchaczom w formie pieśni. Później popularne stały się pamiętniki, dzienniki i listy z podróży.

Wyrazem buntu wobec obowiązujących norm jest powieść drogi. Wędrowka jako sposób na zdobycie wiedzy o sobie i o świecie oraz osiągnięcie niezależności. Ten gatunek powieści charakterystyczny jest przede wszystkim dla kultury amerykańskiej. W Polsce zabierającym się zbyt często na kartach powieści czy na ekranie. Mimo wszystko trudno nie wspomnieć o popularnych w latach siedemdziesiątych XX wieku serialach: *Droga* z niezapomnianą rolą Wiesława Gołasa czy *Podróż za jeden uśmiech* będącą ekranizacją powieści Adama Bahdaja. Dla polskiej literatury bardziej charakterystyczne są krótkie dystanse. Autorzy zabierają nas raczej na „przechadzki” po miastach: Warszawie, Gdańsku, Opolu, Białymstoku, Szczecinie.

Jeżeli nie dane Wam będzie wyruszyć tego lata na prawdziwą włóczęgę, sięgnijcie po książki Leopolda Tyrmanda, Krzysztofa Vargi, Andrzeja Stasiuka, Ziemowita Szczepka. Gdy poczujecie potrzebę epickiego rozmachu oraz przyrodniczego, historycznego i kulturowego bogactwa, wybierzcie się w podróż kulturową Route 66 z Johnem Steinbeckiem, Orient Expressem do Stambułu z Agathą Christie czy motocyklem po bezdrożach Ameryki Południowej z młodym Che Guevarą. Klasyka gatunku oraz nowości wydawnicze czekają na bibliotecznych półkach.

Życzę Państwu samych pięknych, kształcących podróży.

Izabela Ronkiewicz-Brağiel

Żółta Cizemka

Laureatkami III edycji Nagrody Żółtej Cizemki za książkę dla dzieci i młodzieży zostały Katarzyna Maziarz (tekst) i Małgorzata Zajac (ilustracje). Ich książka *Trochę bajki o Stanisławie Wyspiańskim* (wyd. Muzeum Narodowe w Krakowie), została wybrana spośród 108 tytułów wydanych w 2018 roku. Laureatki otrzymały statuetki autorstwa prof. Krzysztofa Nitscha oraz nagrodę o łącznej wartości 25 000 zł, ufundowaną przez Prezydenta Miasta Krakowa.

Katarzyna Maziarz jest absolwentką filologii polskiej na Uniwersytecie

Pedagogicznym w Krakowie, oligofrenopedagogiem. Pracuje w Dziale Edukacji Muzeum Narodowego w Krako-

wie, jest miłośniczką Młodej Polski, a *Trochę bajki...* są jej debiutem książkowym. Małgorzata Zajac ukończy-

foto: Krzysztof Lis

ła Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie, jest ilustratorką i grafiką. W 2016 roku jej praca została doceniona w międzynarodowym konkursie *Janowidze*. Prowadzi warsztaty z ilustracji książkowej dla dzieci i dorosłych. Twórczość Stanisława Wyspiańskiego, pełna roślin i duchów, jest jej szczególnie bliska.

Ogłoszenie wyników i wręczenie nagrody odbyło się 11 czerwca 2019 roku w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”.

Anna Gregorczyk

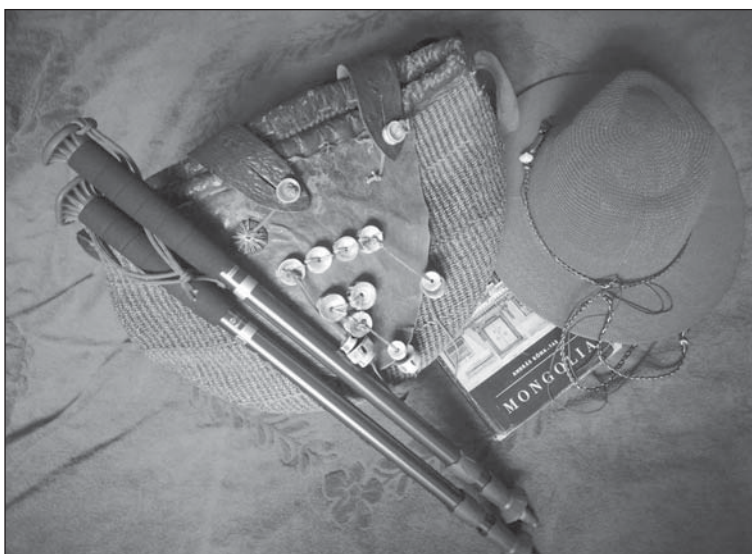
Czas wakacyjnego relaksu

Niewielu wie, że urlop zawdzięczamy grupie holenderskich pracowników szlifierni diamentów, którzy w 1910 r. wywalczyli prawo do tygodniowego płatnego czasu wolnego. W dawnych wiekach dniami wolnymi od pracy były tylko te, na które pozwalała obowiązująca na danym obszarze religia. Oczywiście, jak zazwyczaj, od reguł panowały wyjątki. W czasach rzymskich patrycjuszowskie rody utrzymywały w nadmorskich rejonach bogate wille, w których spędzano przyjemne chwile z dala od męczącego zgiełku miasta. Przez wieki do dobrego tonu należało posiadanie pałacy wiejskiego, gdzie czas kanikuły wpływał na ucztach, balach i zabawach, podczas których ćwiczono się w sztuce rozrywki i konwersacji. Towarzystwo w ten sposób odpoczywało od trudów życia miejskiego i dworskiego. Co dla jednych było normą, dla większości stanowiło niedościgłe marzenie. Na przełomie XVIII i XIX w. pojawiły się nowe pomysły na wakacje – wyjazdy do wód. Oddawano się tam modnym zabiegom zdrowotnym, a resztę czasu dzielono pomiędzy rauty i przyjęcia. Z czasem *trendy* stały się aktywności sportowe. Prawdziwą rewolucję w wakacyjnym odpoczynku zawdzięczamy dwóm panom. Po pierwsze Thomasowi Cookowi, który wykorzystał możliwości kolei żelaznej i w 1841 r. zorganizował pionierską wycieczkę grupową dla 570 osób. Uznany został za założyciela

pierwszego biura podróży. Drugą zasłużoną osobistością został Karl Baedeker, który zasłynął jako wydawca pierwszych nowoczesnych przewodników, zwanych od tej pory *baedekerami*. Spróbujmy również odpowiedzieć na kolejne proste z pozoru pytanie: dlaczego wakacje są latem? Z dawien dawna rok szkolny inaugurowano dopiero po jesiennych zbiorach i kończono późną wiosną, w czasie gdy rozpoczynał się sezon prac polowych. Na roli potrzebne były ręce do pracy. Zwyczaj ten z niewielkimi zmianami utrzymał się od czasów Karola Wielkiego po dzień dzisiejszy. Niebagatelną rolę odegrał również rozwój przemysłu. Gorące i zadymione miasta w czasie lata stawały się miejscami nie do życia. Wielu mieszkańców ze względu na trudne warunki po prostu z nich uciekało. Po wspomnianych na wstępie Holendrach prawo do płatnych urlopów wywalczyły inne grupy zawodowe. Pierwszym państwem, które przyznało prawo do płatnych urlopów wszystkim pracownikom, była Francja. Upowszechnienie tego zwyczaju spowodowało rozwój nowych gałęzi przemysłu, w tym przede wszystkim turystyki. Jak grzyby po deszczu powstawały uzdrowiska, modne kurorty i centra rozrywki. Tak więc: korzystajmy z urlopów lata i przyjemności wakacji.

Tekst: Anna Grychowska
Foto: Michał Grychowski

Filia nr 22 ul. Sienkiewicza 2

 Biblioteka
Kraków

Fot. Aleksandra Zięba

Książki – okręty myśli żeglujące po oceanach czasu o troskliwie niosące swój drogocenny ładunek z pokolenia w pokolenie
Francis Bacon

Filia nr 22 Biblioteki Kraków mieści się w zabytkowej kamienicy, przy ulicy Sienkiewicza 2. Lokalizacja przy jednym z bardziej uczęszczanych szlaków komunikacyjnych Krakowa (Plac Inwalidów, Aleja Trzech Wieszczów) przyczynia się do wysokiej liczby czytelników odwiedzających bibliotekę.

Swoją działalność w tym miejscu prowadzi od maja 2013 roku. Powstała z połączenia dwóch filii dawnej Krowoderskiej Biblioteki Publicznej: Filii nr 6 przy ul. Mazowieckiej, powstałej w latach 70., oraz Filii nr 4 przy al. Słowackiego, funkcjonującej od roku 2001. Biblioteka kontynuowała swoją działalność jako Filia nr 4. W swoich zbiorach posiadała także książki z dawnych, nieistniejących już bibliotek, mieszczących się w dzielnicy Krowodrza – przy ul. Odrowąża (1955–1999), ul. Prądnickiej i ul. Lubelskiej (1964–2001). Nowy numer (22) otrzymała w ramach nowej instytucji Biblioteki Kraków w 2017 roku.

Biblioteka ma charakter uniwersalny, w swoich zbiorach ma książki dla dorosłych, dzieci i młodzieży – 17 377 woluminów oraz audiobooki – 813 woluminów. Dużym zainteresowaniem cieszą się książki z serii *Duże Litera*, które eksponujemy w wyodrębnionym miejscu ze względu na łatwiejszy dostęp dla osób z dysfunkcją wzroku, gdyż czytelnicy starsi i niedowidzący stanowią większość wśród grona osób nas odwiedzających. Uzupełnieniem naszej oferty są czytniki książek elektronicznych.

W Filii 22 znajduje się również mała czytelnia z dwoma stanowiskami komputerowymi i dostępem do Internetu, a także ką-

tyk prasowy, w którym czytelnik może przeglądać oferowane gazety i czasopisma.

Biblioteka prowadzi różnorodne formy działalności edukacyjnej i kulturalnej. Współpracuje z sąsiednimi żłobkami, przedszkolami i szkołami. Organizuje dla dzieci lekcje biblioteczne oraz zajęcia edukacyjne z elementami biblioterapii i muzykoterapii. Odbywają się również spotkania z autorami książek dla dzieci, m. in. Ewą Stadtmüller, Wiesławem Drabikiem, Barbarą Gawryluk i Renatą Piątkowską.

Dla starszych czytelników organizowane są zróżnicowane tematycznie wieczory z poezją, m.in. w ramach cyklu *Wiersze przy Alejach*. Zainicjowanie spotkań pod takim tytułem wynikło z bliskiego sąsiedztwa placówki i Alei Trzech Wieszczów. Współcześni poeci, prezentujący swoją twórczość, czerpią inspirację z tradycji wielkich romantyków.

Ponadto odbywają się wernisaże i finały wystaw prac artystycznych z dziedziny malarstwa, grafiki i fotografii, które umożliwiają bezpośredni kontakt i rozmowę z twórcami.

Dużą frekwencją w naszej bibliotece cieszą się także akcje *bookcrossingowe*.

Agnieszka Tęcza
Beata Bartoniczek
Aleksandra Zięba

Fot. Aleksandra Zięba

Rodzinne czytanie lekiem na całe zło

Krakowska rodzina sięga po książki dla córki i syna to propozycja Biblioteki Kraków na wakacyjne miesiące oraz długie jesienne wieczory. Projekt realizowany będzie od czerwca do grudnia 2019 roku we wszystkich filiach Biblioteki Kraków, a także w przestrzeni miejskiej Krakowa. Pragniemy zmobilizować wszystkich do rodzinnego czytania pięknych, wartościowych książek i pozyskać jak najszersze grono młodych czytelników. Pamiętamy też o dzieciach z niepełnosprawnościami. Czytanie i słuchanie literatury wspiera rozwój psychiczny, intelektualny i moralny, a w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami stanowi ponadto stymulację dla mózgu, pomaga w przezwyciężaniu problemów zdrowotnych, emocjonalnych i rozwojowych. W końcu czytanie uczy myślenia, rozwija wyobraźnię oraz słownictwo, przynosi wiedzę i jest doskonałą rozrywką.

Podczas pierwszej wizyty w bibliotece Młody Czytelnik otrzyma swoją pierwszą kartę biblioteczną, odznakę Molika Książkowego, skarbonkę, do której będzie mógł zbierać fundusze na własną książeczkę oraz broszurę dla rodziców.

Ogłoszony został również Konkurs na najpiękniejszego Mola i Motyla książkowego. Finałem konkursu będzie Wielka Parada Moli i Motyli Książkowych, która odbędzie się na placu im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w dniu 28 września 2019 r. Paradę po-

prowadzi Krakowski Mól Książkowy. Przygotowane prace konkursowe zostaną ocenione poprzez głosowanie na stronie bibliotecznego Facebooka i nagrodzone podczas Parady.

W czasie wakacji zapraszamy młodych czytelników na pięć Molikowych rejsów literackich statkiem po Wiśle, podczas których dzieci poznają legendy związane z krakowskimi zabytkami. W dniach 27.07. i 10.08. odbędą się *Rejsy na krańce świata*, podczas których statek zawinie do tajemniczego portu, gdzie oczom podróżników ukaże się wioska afrykańska, papuaski dom na palach, jurta mongolska, igloo i wiele innych atrakcji Parku Edukacji Globalnej.

Zapraszamy też na *Molikowe historie, czyli podchody literackie i Rodzinne pikniki czytelnicze*. Spotkania pod pomnikiem Dżoka, gdzie dzieci występują historię o psiej wierności (11.07. godz. 10.00), a pod pomnikiem niedźwiedzia Wojtka usłyszą o szlaku bojowym armii gen. Władysława Andersa (25.07. godz. 10.00). W dwóch krakowskich parkach powstanie Biblioteczna wioska dziecięca, gdzie rozegrana zostanie gra w oparciu o przeczytany fragment książki. Dzieci będą odgadywały zagadki i wykonywały zadania przygotowane przez bibliotecznych animatorów (terminy 14.07. i 10.08).

Serdecznie zapraszamy młodych czytelników wraz z rodzicami!

Halina Biniek

Kraków

Konkurs na Mola lub Motyla Książkowego

Zapraszamy dzieci do udziału w konkursie plastycznym na wykonaniu Mola lub Motyla Książkowego w dowolnej technice, materiale oraz formie.

Szczegóły:
www.biblioteka.krakow.pl/konkurs-na-najpiekniejszego-mola-lub-motyła-książkowego

Biblioteka Kraków

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Kalendarium imprez

Oferta kulturalno-edukacyjna filii Biblioteki Kraków

1 lipca

„Zbieramy zakrętki” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 marca do 31 grudnia 2019 roku

Filia nr 28, ul. Komandosów 1

Filia nr 31, ul. Zachodnia 7/3a

Filia nr 32, ul. Żywiecka 32

Filia nr 33, ul. Zakopiańska 103

Filie nr 28, 31, 32, 33 są oficjalnymi punktami zbiórki plastikowych zakrętek dla Fundacji im. Brata Alberta. Głównymi celami akcji są: bezinteresowna pomoc niepełnosprawnym dzieciom, podnoszenie świadomości ekologicznej oraz zbiórka surowca wtórnego.

„ZaBOOKuj wakacje z Biblioteką Kraków: Letnia wymiana książek” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 lipca do 30 sierpnia 2019 roku

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414-26-01

Akcja *bookcrossingowa*, podczas której uczestnicy będą mogli wymienić literaturę beletrystyczną i popularno-naukową dla dorosłych wydaną w latach 2005–2019. Szczegółowy regulamin akcji dostępny jest w filii biblioteczej.

„Zbieramy zakrętki” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 lipca do 31 sierpnia 2019 roku

Filia nr 21, ul. Królewska 59, tel. 797-301-021

Filia nr 21 jest oficjalnym punktem zbiórki plastikowych zakrętek dla Fundacji Bez Tajemnic. Głównymi celami akcji są: bezinteresowna pomoc niepełnosprawnym dzieciom, podnoszenie świadomości ekologicznej oraz zbiórka surowca wtórnego.

„Zabierz książkę do plecaka! – wakacyjna akcja *bookcrossingowa*” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 lipca do 30 sierpnia 2019 roku

Filia nr 22, ul. Sienkiewicza 2, tel. 797-301-004

W okresie wakacji zapraszamy do wzięcia udziału w akcji *bookcrossingowej*. Szczegółowy regulamin akcji dostępny jest w filii biblioteczej.

„Uwaga! Trujące! – warsztaty ekologiczne” – godz. 10.00

Filia nr 4, ul. Bobrowskiego 11, tel. 12 412-76-91

Warsztaty ekologiczne mające na celu zapoznanie dzieci z niebezpiecznymi roślinami oraz zwierzętami, z którymi mogą zetknąć się na wakacjach. Warsztatom będzie towarzyszył pokaz groźnych owadów zatopionych w żywicy syntetycznej. Zajęcia dla dzieci w wieku 7–10 lat.

„Akademia Artysty” – godz. 16.30–18.00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648-50-69

Zajęcia plastyczno-manualne dla dzieci. Podczas zajęć uczestnicy będą wykonywać ciekawe i zabawne prace plastyczne.

2 lipca

„Książka na lato” – w godzinach otwarcia biblioteki od 2 do 12 lipca 2019 roku

Filia nr 9, ul. Dobrego Pasterza 6, tel. 12 411-04-00

Czytelnicy odwiedzający bibliotekę będą mogli wybrać sobie wakacyjną lekturę na podstawie pocztówki „napisanej” do nich przez książkę. Na tych, którzy sami zdecydują się napisać pocztówkę, polecając w ten sposób książkę innym, czekają drobne upominki. Liczba gadżetów ograniczona.

„Połykacz bajek – smocze opowieści” – godz. 10.00–11.00

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Gry i zabawy manualne oraz ruchowe z wykorzystaniem tekstów N. Usenko i A. Niedźwiedzia.

„Akademia Przyrodnika” – godz. 10.00–11.30

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648-50-69

Zajęcia z zakresu edukacji przyrodniczej. Podczas spotkania dzieci będą wykonywać proste i zabawne eksperymenty.

„Mamy w planie planszowanie!” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Zajęcia dla dzieci, podczas których zagrają w popularne planszówki: *Tappi* i *Agri-cola*.

„Wernisaż wystawy prac podopiecznych Fundacji Sztuki Osób Niepełnosprawnych „W epoce Boznańskiej” – godz. 16.30

Filia nr 21 / Wypożyczalnia dla Dorosłych

ul. Królewska 59, tel. 797-301-021

Podczas wernisażu będzie można porozmawiać z autorami prac o ich twórczości.

3 lipca

„ZaBOOKuj sobie książkową podróż” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 3, pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618-91-81

Zabawa w książkę-niespodziankę z podróżniczym akcentem. Czy zgadniesz, do jakiego kraju zabierze cię książka, widząc jedynie kształt jego granic?

„Poczytaj mi mamó, poczytaj mi tato!” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412-49-55

Głośna lektura opowiadań rodzinnych Beaty Andrzejczuk oraz Barbary Wicher połączona z zabawami literackimi i wykonaniem pracy plastycznej. Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.

„Co kraj, to obyczaj” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 46, ul. Limanowskiego 4, tel. 797-024-011

Literacka podróż po świecie. Uczestnikom przedstawione zostaną tradycje różnych państw, zabytki i ciekawostki. Na zakończenie cyklu przewidziano: krzyżówki, zagadki i quizy.

„Plastyczne środy: Kolorowe sgraffito” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Wykonywanie rysunków techniką wydrapywania kartki pokrytej 3 warstwami kredki woskowej.

„Akademia Bystrzaka” – godz. 16.30–18.00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648-50-69

Na zajęciach dzieci zmierzają się z różnymi łamigłówkami, krzyżówkami oraz rebusami.

4 lipca

„Wakacyjny kącik gier i zabaw” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia z grami planszowymi, puzzlami, kolorowanymi, rebusami oraz aktywnością plastyczną.

„Zainspiruj się sztuką w bibliotece” – godz. 9.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414-26-01

W stulecie urodzin rysownika Zbigniewa Lengrena uczestnikom przedstawiona zostanie prezentacja dotycząca jego twórczości o tytule *W pracowni artysty*. W trakcie zajęć przewidziano wykonanie pracy plastycznej.

„Muzyczne barwy lata – spotkanie błękitno-żółte” – godz. 9.30–10.30

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Zajęcia z wykorzystaniem, tekstów I. Klebańskiej. W programie przewidziano gry i zabawy manualne.

„Akademia Wesołego Kuchcika” – godz. 10.00–11.30

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648-50-69

Podczas zajęć dzieci będą miały okazję wykonać smaczną potrawę.

„Pieskie życie – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym” – godz. 11.00

Filia nr 21 / Oddział dla Dzieci

ul. Królewska 59, tel. 797-301-020

Zajęcia z okazji Światowego Dnia Psa. Głośne czytanie opowiadań o psach, zabawy literackie i plastyczne, zagadki, rebusy. W programie przewidziano wymianę książek w budce *bookcrossingowej*. Zajęcia odbędą się na terenie parku kieszonkowego przy ul. Galla. W przypadku pogody pod psem zapraszamy do biblioteki przy ul. Królewskiej 59 – Oddział dla Dzieci.

„Wakacje z książką – głośne czytanie” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Głośna lektura książki: *Podróże Tappiego po Szumiących Morzach* M. Mortki.

Katarzyna Maziarz

laureatka III edycji Nagrody Żółtej Cizemki

foto: Krzysztof Lis

W 2019 roku została Pani laureatką III edycji Nagrody Żółtej Cizemki za książkę *Trochę bajki o Stanisławie Wyspiańskim*. Czym jest dla Pani to wyróżnienie?

Jestem ogromnie szczęśliwa. Samo znalezienie się w gronie finalistów, wśród tak pięknych i mądrych książek oraz znanych twórców było dla mnie wyróżnieniem. Zgłoszono 108 publikacji, najwięcej spośród wszystkich edycji, a to spora konkurencja. Tytuł „najpiękniejszego i najbardziej wartościowego polskiego wydawnictwa adresowanego do młodszych czytelników” dla *Trochę bajek* zobowiązuje i motywuje do pracy.

Skąd wziął się pomysł, aby napisać książkę dla dzieci o Stanisławie Wyspiańskim?

Pomysł wziął się z... braku. Na rynku książek dla dzieci jest niewiele takich publikacji o Wyspiańskim, które nie są przewodnikami do wystaw lub książkami z cyklu „życie i twórczość”. Jestem wielką fanką Wyspiańskiego, więc chciałam przybliżyć dzieciom tę postać w formie, która będzie dla nich równocześnie przystępna i atrakcyjna, „przemycając” realistycznych bohaterów i wydarzenia oraz ówczesne realia życia w Krakowie. *Trochę bajki* to bajki, w których jest sporo prawdy, więc można traktować jako wstęp do poznania Stanisława Wyspiańskiego.

***Trochę bajki o Stanisławie Wyspiańskim* są Pani debiutem. Czy w najbliższych planach pojawia się pomysł na kolejną książkę dla dzieci?**

Pomyślałam – ustawiają się w kolejce niczym postaci z *Trochę bajek*. Mam nadzieję, że uda się je zrealizować.

Czy wśród ilustratorów jest ktoś, kogo Pani wyjątkowo ceni za dorobek artystyczny? Jeżeli tak, to kto to jest?

Mamy grono świetnych, polskich ilustratorów, którzy sprawiają, że książki dla dzieci są wspaniałymi dziełami sztuki. W moim osobistym rankingu znajdują się Dorota Wojciechowska-Danek, Roch Urbaniak, Katarzyna Matyjaszek, Diana Karpowicz i oczywiście Małgosia Zając, która wykonała ilustrację do *Trochę bajek*. A z zagranicznych twórców: Micah Monk, Flavia Sorrentino, Jaime Kim czy Anna Pirolli.

Proszę zdradzić naszym czytelnikom, jaka jest Pani ulubiona książka i dlaczego?

Cięzko mi wskazać jedną książkę, ale w czołówce na pewno jest opracowanie Ewy Miodońskiej-Brookes i Marii Cieśli-Korytkowskiej *Feliks Jasieński i jego Manggha* o niezwykle barwnej postaci krakowskiego kolekcjonera, który w różnych tekstach i formach literackich zebrał swoje przemyślenia i poddał surowej ocenie sobie współczesnych i ich podejście do sztuki. Poza tym mniej oczywista publikacja, *Biologia Villego* – pozostałość po fascynacji biologią. Natomiast z dzieciństwa – *Dzieci z Bullerbyn* i mój pierwszy album z reprodukcjami malarstwa Jacka Malczewskiego.

Rozmawiała: Jolanta Oleksa

Wielogłos o Wyspiańskim

Katarzyna Maziarz stworzyła prywatny gatunek literacki. *Trochę bajki* to opowieści z pogranicza biografii i fantastyki. Obie te sfery warunkują się wzajemnie. Elementy fantastyczne zwalniają autorkę z konieczności precyzowania biografii. Biografia zaś nie posiada luk, jeśli w literaturze dla najmłodszych dopuszcza wyobraźnię. Życie i dzieło wybitnego artysty są opowiadane przez osoby, przedmioty i zjawiska, z którymi Stanisław Wyspiański miał styczność w poszczególnych latach i okresach. I tak moment narodzin i dzieciństwo relacjonuje siostra jego matki i późniejsza opiekunka małego Stasia – Joanna z Rogowskich Stankiewiczowa, młodość opisuje dziad proszalny, spokrewniony z Wyspiańskim, dojrzałość artysty – piec z bronowickiej chaty, pamiętający obecność autora *Wesela* na ceremonii zaślubin Lucjana Rydla z Jadwigą Miokołajczykówną. *Wielogłos o Wyspiańskim* współtworzą między innymi zaprzyjaźnieni z młodopolskim twórcą: malarz Józef Mehoffer, krytyk i kolekcjoner dzieł sztuki Feliks Jasieński. Ale swoje „trzy grosze” wtrąca też żona warszawskiego bankiera. Na uprzywilejowanej pozycji jest księżyc wydobytą także swoim światłem detale przestrzeni. Autorka *Trochę bajek...* z zacięciem etnografa wyjaśnia pochodzenie i użyteczność dawnych przedmiotów, społecznych funkcji osób, ety-

mologię nazw (np. ulicy Krupniczej). Czyni to w tekście głównym i komentarzach towarzyszących spisiw treści.

Literacka biografistyka dla najmłodszych zyskała barwny opis biegu życia wielkiego krakowianina i Polaka, który dotychczas rzadko brany był pod uwagę jako temat pisarstwa dla dzieci – może z uwagi na wszechstronność artysty, poziom jego sztuk, intensywne i krótkie życie... W narracji Katarzyny Maziarz właśnie ów wielogłos odpowiada dynamice biografii – kolejni opowiadający dosłownie upominają się o głos, „wpychają się do kolejki”. W finale opowieści życie Wyspiańskiego zamienia się tylko w jego dzieło, duchową obecność wielkiego artysty wśród nas.

Katarzyna Wądołny-Tatar

Katarzyna Maziarz, *Trochę bajki o Stanisławie Wyspiańskim*, il. Małgorzata Zajac, Muzeum Narodowe w Krakowie, Kraków 2018

fot. Krzysztof Lis

Sonda: o książce i bibliotece

O bibliotekach

Pierwszą jej biblioteką była Filia 3 KBP przy ul. Komorowskiego 11, gdzie zapisała ją babcia – poprosiła, aby „wybrać coś dla dziewczynki, która nie lubi czytać”, przez co mała Melania się zawstydziła i zablokowała – bo to nie tak u niej było, tylko wcześniej jej podsuwano książki, które jej nie interesowały. Jest to więc opowieść ku przestrodze i z morałem, bowiem i tak postanowiła zostać pisarką. Dlatego teraz, jeżdżąc po bibliotekach, zachęca dzieci do czytania tylko tych książek, które im się podobają. Po studiach zaczęła najpierw pisać do szuflady. Pierwsze spotkanie autorskie odbyło się w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej przy ul. Rajskiej w 2006 r. po wydaniu książki *Kinga i co z niej wyrośnie*, oczywiście odbyło się także w Bibliotece przy ul. Komorowskiego, a potem kolejne po wydaniu książki *Krasnoludki*.

Melania Kapelusz

Bardzo ceni sobie biblioteki za ich dostępność – podkreśla, że czasem nie doceniamy, jak dużo możemy w nich dostać – po prostu i za darmo. Korzystanie z dobrodziejstwa księgozbioru, gdzie można odkrywać pisarzy dla siebie i potem budować swoją prywatną bibliotekę, jest wielkim przywilejem. Zna wiele bibliotek w Polsce z uwagi na przeprowadzanie w nich spotkania autorskie. Najczęściej korzysta z Filii 8 Biblioteki Kraków przy ul. Brodowicza, gdzie jest bogata oferta audiobooków i są miłe panie bibliotekarki.

zantowała: Barbara Zajączkowska

5 lipca

„Akademia Aktywnego Czytelnika” – godz. 16.30–18.00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648-50-69

Zajęcia czytelnicze połączone z głośnym czytaniem wybranych utworów literackich. Zajęciom będą towarzyszyły również zabawy integracyjne.

„(Nie) nudzi mi się na wakacjach – cz.1” – godz. 17.00–18.00

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Spotkanie z wykorzystaniem tekstów M. Mortki. W trakcie zajęć przewidziano gry i zabawy ruchowe i manualne.

9 lipca

„Mamy w planie planszowanie!” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Zajęcia dla dzieci, podczas których zagrają w popularne planszówki: *Figle-migle w oceanie* i *Timeline*.

10 lipca

„Let’s play! – gry planszowe” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 3, pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618-91-81

Zajęcia z grami planszowymi dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Dostępne tytuły: *Terra, Splendor, Farmer, Pędzące zółwie*.

„Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato!” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412-49-55

Głośna lektura opowiadań rodzinnych Beaty Andrzejczuk oraz Barbary Wicher połączona z zabawami literackimi i wykonaniem pracy plastycznej. Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.

„Co kraj, to obyczaj” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 46, ul. Limanowskiego 4, tel. 797-024-011

Literacka podróż po świecie. Uczestnikom przedstawione zostaną tradycje różnych państw, zabytki i ciekawostki. Na zakończenie cyklu przewidziano: krzyżówki, zagadki i quizy.

„Pietruszka na wagarach” – godz. 11.00

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412-49-55

Przedstawienie teatralne dla dzieci w wykonaniu seniorów z Klubu Seniora mieszkającego się przy ul. Bocznej Młyńskiej w Krakowie.

„Książkowe wyprawy do świata zabawy – cz. 1” – godz. 11.00–12.00

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Zajęcia z wykorzystaniem tekstów z *Wielkiej księgi wakacji*. W trakcie spotkania przewidziano gry i zabawy ruchowe.

„Plastyczne środy: Mój herb Czytelnika” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Wykonywanie herbu przy pomocy pieczęci zrobionych z ziemniaka.

11 lipca

„Wakacje z bajką” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 12, ul. Łąkowa 27, tel. 12 417-26-37

Zabawy literackie dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych, dotyczące bohaterów znanych bajek i baśni. W programie przewidziano także wspólne kolorowanie.

„Wakacyjny kąpiel gier i zabaw” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia z grami planszowymi, puzzlami, kolorowaniami, rebusami oraz aktywnością plastyczną.

„Co dalej z Tappim?” – godz. 9.30–10.30

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Zajęcia z wykorzystaniem tekstów M. Mortki. W trakcie spotkania przewidziano gry i zabawy ruchowe.

„Bajki z różnych stron świata – amerykańska przygoda” – godz. 9.30

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia opierają się na czytaniu bajek i baśni charakteryzujących kultury różnych krajów. Słuchanie bajek przeplecione będzie ciekawostkami dotyczącymi wybranych miejsc oraz aktywnością plastyczną i ruchową. Spotkania przeznaczone są dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Konieczne wcześniejsze zapisy mailowe, telefoniczne lub osobiste w filii bibliotecznej.

„Wakacje z książką – głośne czytanie” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Głośna lektura książki: *Dziewczynka smok* B. Masini.

„Gry planszowe” – godz. 16.00–19.00

Filia nr 21 / Czytelnia Naukowa

ul. Królewska 59, tel. 797-301-023

Spotkania dla miłośników gier planszowych. Dostępne gry: *Jenga, Dobble, Bang! Gra kościanna, Jungle Speed, Dixit, Carcassone, Geniusz, Pociągi Europa, Kurze Wojny, Zemsta Lisów, 6. Bierz, Tik... Tak... Bum!, Terra.*

12 lipca

„Czytanie jest przygodą” – godz. 17.00–18.00

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Zajęcia literackie dla dzieci w wieku 4–10 lat. W trakcie spotkania przewidziano gry i zabawy ruchowe.

„Gramy w planszowe!” – godz. 17.00

Filia nr 48, os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

W czasie spotkania uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla najmłodszych. Zajęcia dla dzieci w wieku 4–6 lat.

14 lipca

„Piknik krakowski” – godz. 11.00–17.00

Park Krakowski im. Marka Grechuty

pl. Inwalidów

Biblioteka Kraków zaprasza do udziału w pikniku. W programie przewidziano: konkursy i zagadki literackie, gry i zabawy, strefę wolnego czytania oraz Biblioteczną Wioskę Dziecięcą. Będzie również można zagrać w wielkoformatową grę planszową *Nakarm smoka* wydaną w ramach projektu Festiwal *Magia czytania z Fundacją PZU* oraz wziąć udział w zabawie *Molikowe historie – gry i zabawy, czyli podchody literackie.*

15 lipca

„Zagraj z nami – gry planszowe w bibliotece” – godz. 13.00–15.00

Filia nr 9, ul. Dobrego Pasterza 6, tel. 12 411-04-00

Dla czytelników dostępne będą popularne planszówki: *Pluszaki-rozrabiaki, Słowo-stworki, Dobble* oraz *Jenga*.

16 lipca

„Połykacz bajek – na królewskim dworze” – godz. 10.00–11.00

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Zajęcia literackie dla dzieci w wieku 4–10 lat. W trakcie spotkania przewidziano gry i zabawy ruchowe.

„Kodowanie na dywanie” – godz. 10.00

Filia nr 56 / Oddział dla Dzieci i Młodzieży

os. Zgody 7, tel. 12 642-16-43

Proste zasady kodowania dla dzieci.

„Mamy w planie planszowanie!” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Zajęcia dla dzieci, podczas których zagrają w popularne planszówki: *Wyspa smoków* i *Scotland Yard Junior*.

17 lipca

„Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato!” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412-49-55

Głośna lektura opowiadań familijnych Beaty Andrzejczuk oraz Barbary Wicher połączona z zabawami literackimi i wykonaniem pracy plastycznej. Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.

„Co kraj, to obyczaj” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 46, ul. Limanowskiego 4, tel. 797-024-011

Literacka podróż po świecie. Uczestnikom przedstawione zostaną tradycje różnych państw, zabytki i ciekawostki. Na zakończenie cyklu przewidziano: krzyżówki, zagadki i quizy.

„Zagraj z nami – gry planszowe w bibliotece” – godz. 13.00–15.00

Filia nr 9, ul. Dobrego Pasterza 6, tel. 12 411-04-00

Patronat Biblioteki Kraków

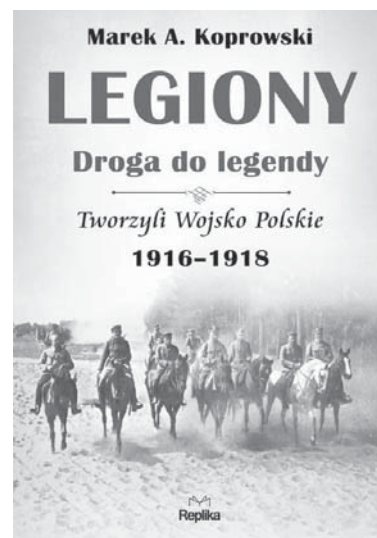
Koprowski o legionach

Choć od odzyskania przez Polskę niepodległości minęło 100 lat, a uczestnicy i świadkowie tamtych wydarzeń odeszli do wieczności, to spory historyków dotyczące twórców i dróg dochodzenia do niepodległości do dziś budzą gorące emocje. Emocje polityczne przeniosły się do historii, gdzie forowano tylko jedną prawdę. Tak było za czasów II RP, nie inaczej w PRL-u, tyle że jeszcze z innej perspektywy negowano wszystkie osiągnięcia i postaci historyczne, narzucając marksistowską ocenę dziejów.

Jeśli ktoś myśli, iż dzisiaj w historii jest już obiektywnie, „po Bożemu”, to może niech sięgnie na ryby... Albo lepiej niech sięgnie po trzy tomy Marka A. Koprowskiego, który na stronach opasłych książek *Legiony. Droga do legendy* (tom I z podtytułem: *Przed wyruszeniem w pole 1906–1914*; tom II: *Nie tylko I Brygada. 1915–1916*; tom III: *Tworzyli Wojsko Polskie. 1916–1918*) zmierzył się z legendą Legionów oraz Marszałka Józefa Piłsudskiego. Dla wielu będzie to trudna i bolesna lektura, podczas której kruszeć będą przekazane przez historię, a często i tradycję rodzinną obrazy powstałe wokół wydarzeń wojennych i zmagani polskich stronnictw politycznych. Wojna poprzez swą okrutność nie foruje uczciwości, stwierdzenie, że drwi sobie z niej, jest nazbyt delikatne. Daje pierwszeństwo sprytnym, bezczelnym i okrutnym. Książka Koprowskiego, burząc idealny obraz postaci wytyczających polską drogę do niepodległości, nie pozostawia nas w pustce,

choć nie ukrywam, że pozostawia pe-pien katzenjammer... No cóż, jeśli pijesz, to na własne ryzyko. Sięgając po książki Koprowskiego musisz się liczyć z tym, że po ich zamknięciu spojrzysz na przeszłość zupełnie innym okiem, a teraźniejszość czy przyszłość będzie się wydawać podejrzana. To chyba do-brze, bo nie dasz się już politykiom zmanipulować. Rozglądam się wokół i niestety niewielu dostrzegam czytelników Koprowskiego.

Janusz M. Paluch

Koprowski Marek A., *Legiony*, Poznań: Wydawnictwo Replika, 2018

Polecamy młodzieży

Uważaj, czego sobie życzysz

*Za każdym razem myślałam, że Baba nie ma racji. W ogóle, ani trochę. Ale ona wiedziała, co mówi. To ja nie miałam racji, w ogóle, ani trochę, życząc sobie rzeczy, których nie posiadałam. Powinnam była uważać na swoje życzenia. (fragment książki *My dwie, my trzy, my cztery*)*

Co czuje nastolatka pozostawiona przez matkę w wieku zaledwie dwóch lat? Kocha, tęskni, nienawidzi? Apple Apostolopoulou, główna bohaterka książki *My dwie, my trzy, my cztery*, to przeciętna trzynastoletka mieszkająca z ukochaną babcią, zwaną pieszczotliwie Babą, w niewielkim angielskim mieście. Niczym się nie wyróżnia, marzy o prostych włosach, młodszej siostrze i przychylniejszym spojrzeniu kolegi ze starszej klasy. Jednak każdego dnia myśli o swojej matce i święcie wierzy, że gdy wróci, będzie to najwspanialszy dzień w jej życiu.

Okres dojrzewania rządzi się swoimi prawami i Apple coraz częściej buntuje się przeciwko surowej dyscy-

plinie, w jakiej wychowuje ją babcia. Mówi się, że gdy Bóg chce nas ukarać, spełnia nasze marzenia. Oto pewnego dnia matka Apple niespodziewanie zjawia się i zabiera ją ze szkoły. Swym nagłym powrotem z Ameryki totalnie wywraca do góry nogami życie nie tylko córki, ale też innych osób. Dla nastolatki lekarstwem na całe zło niespodziewanie staje się... poezja i nowy, wspaniały nauczyciel literatury – pan Gaydon. Dzięki niemu i jego niezwykłym lekcjom Apple otwiera się i zaczyna pisać wiersze. Co wyniknie z tego pisania? Jakie jeszcze niespodzianki w zanadru przygotowała dla niej matka? I wreszcie, kim stanie się

dokończenie na s. 7 →

Uhtred, syn Uhtreda

Cykl *Wojny wikingów* Bernarda Cornwella pojawił się w Polsce już w 2010 roku. Wydane zostało jednak tylko pięć tomów. Obecnie Wydawnictwo Otwarte wznowiło serię w nowej szacie graficznej i tym razem zaplanowano wydanie dziesięciu tomów.

Opowieść zaczyna się w 866 roku, główny bohater, wtedy dziewięcioletni chłopiec, jest świadkiem najazdu Wikingów na gród swojego ojca. Razem z nim jesteśmy świadkami przebranej walki z najeźdźcami. Po śmierci ojca Uhtred trafia do niewoli. I choć żyje w brutalnym świecie, rodzina, do której trafia, traktuje go dobrze. Wiking Ragnar wychowuje go prawie jak własnego syna. Chłopiec zaprzyjaźnia się z dziećmi Ragnara, razem z nimi dorasta i przeżywa pierwsze przygody, a nawet zdobywa śmiertelnego wroga. Uhtred zaczyna utożsamiać się z duńskim wojownikiem, choć w pamięci wciąż zachowuje obraz utraczonych angielskich ziem ojca, które poprzysiągł kiedyś odzyskać. Ale jak to w życiu bywa, nagłe i niespodziewane wydarzenia w jednej sekundzie niszczą wszystkie plany i młody Uhtred musi znaleźć nową ścieżkę w życiu. Zrządenie losu, a może misternie upleciona przez Prządki nić jego życia, rzuca go na spotkanie angielskiego króla Alfreda. I tak zaczyna się nieustający dylemat naszego bohatera. Po czyjej stronie powinien stanąć, Anglików czy Duńczyków?

Autor lekkim piórem przeprowadza nas przez zawiłości IX-wiecznej Anglii. Przedstawia brutalność bitew i metody prowadzenia walk. Opisuje

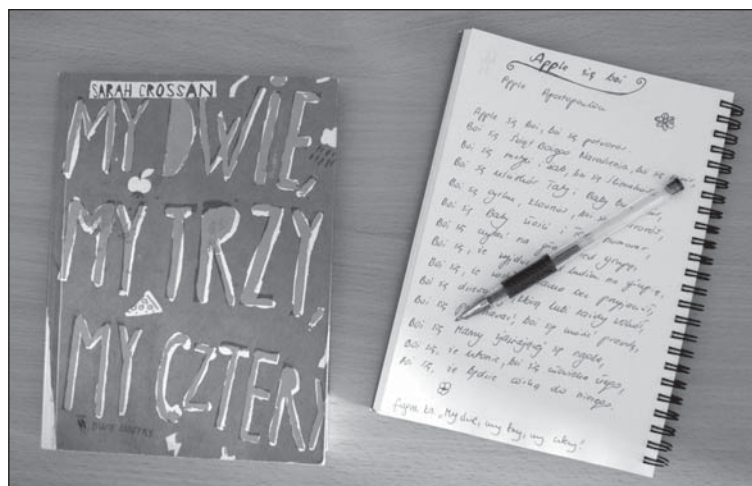
wierzenia i obyczaje zarówno Anglików, jak i Wikingów. Prowadzi bohaterów przez historyczne wydarzenia i nie szczędzi im przygód i rozterek. Książkę *Ostatnie królestwo* czyta się jednym tchem i zaraz sięga po kolejny tom.

Dla zbieraczy książkowych serii kusząca może być również nowa szata graficzna cyklu. Jest nie tylko spójna i elegancka, ale po zebraniu całej serii grzbiety książek utworzą jedną grafikę, która będzie ciekawie prezentować się na naszej półce. A kto lubi literacki świat zobaczyć na ekranie, może sięgnąć po serial telewizyjny oparty na historii Uhtreda. Bądźmy jednak szczerzy, książka wciążąga bardziej.

Joanna Pękala

Cornwell B., *Ostatnie królestwo*, Kraków: Wydawnictwo Otwarte, 2019

→ dla dziewczyny Del – nowy kolega z sąsiedztwa? Tego nie zdradzę, ale zachęcam do lektury.

My dwie, my trzy, my cztery nie jest typową powieścią dla współczesnych nastolatków, głównym tematem nie jest miłość, nie ma przemocy. Jest za to kawał dobrej literatury dla młodzieży. Książka jest rewelacyjna, nie moż-

na się od niej oderwać i na długo zostaje w pamięci. Polecam!

Małgorzata Koźma

Crossan S., *My dwie, my trzy, my cztery*, Warszawa: Wydawnictwo Dwie Siostry, 2018

Dla czytelników dostępne będą popularne planszówki: *Pluszaki-rozrabiaki*, *Słowostworki*, *Dobble* oraz *Jenga*.

„Plastyczne środy: Barwna mozaika” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Wykonywanie prac plastycznych techniką naklejania drobnych, kolorowych kałków papieru tworzących mozaikę.

18 lipca

„Lato w Dolinie Muminków” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 12, ul. Łąkowa 27, tel. 12 417-26-37

Zabawy plastyczne, głośna lektura bajek oraz zagadki literackie dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W trakcie zajęć przewidziano kolorowanki związane z cyklem o Muminkach.

„Wakacyjny kącik gier i zabaw” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia z grami planszowymi, puzzlami, kolorowankami, rebusami oraz aktywnością plastyczną.

„Muzyczne barwy lata – spotkanie zielono-czerwone” – godz.

9.30–10.30

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Zajęcia literackie dla dzieci w wieku 4–10 lat z wykorzystaniem tekstów I. Klebańskiej. W trakcie spotkania przewidziano gry i zabawy ruchowe.

„Czytanie na trawie” – godz. 9.30

Filia nr 56 / Oddział dla Dzieci i Młodzieży

os. Zgody 7, tel. 12 642-16-43

Głośne czytanie dla dzieci w Parku Ratuszowym obok biblioteki.

„Molikowe opowieści... różnej treści” – godz. 10.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797-301-027

Wakacyjne spotkania, podczas których przewidziano głośną lekturę fragmentów wybranych przez użytkowników książek. W trakcie zajęć uczestnicy wykonają figurkę mola lub motyla.

„Czytanie w zaczarowanym ogrodzie” – godz. 10.00

Filia nr 52, os. Na Stoku 1, tel. 12 645-29-52

Zajęcia literackie dla dzieci wczesnoszkolnych i przedszkolnych w Geologicznym Parku Kieszonkowym (os. Na Stoku). W razie niepogody spotkanie przeniesione do biblioteki.

„Wakacje z książką – głośne czytanie” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Głośna lektura książki: *Człowiek jaki jest, każdy widzi* M. Matuszak.

„O konformizmie i niepokorności” – godz. 15.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797-301-026

Dyskusja czytelnicza o książce Eustachego Ryłskiego *Na Grobli*.

19 lipca

„(Nie) nudzi mi się na wakacjach – cz. 2” – godz. 17.00–18.00

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Spotkanie z wykorzystaniem tekstów M. Mortki. W trakcie zajęć przewidziano gry i zabawy ruchowe i manualne.

„Gramy w planszowe!” – godz. 17.00

Filia nr 48, os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

W czasie spotkania uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla dzieci. Zajęcia dla uczestników w wieku 7–9 lat.

23 lipca

„70 lat Nowej Huty w oczach najmłodszego pokolenia – dawna dzielnica w literaturze, sztuce i zabawie” – godz. 10.00

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303/1, tel. 12 647-28-85

Uczestnicy zajęć zostaną zaproszeni do obejrzenia prezentacji komputerowej o historii Nowej Huty *Nowa Huta wczoraj i dziś*. Dzieci wysłuchają opowiadania z książki *Kotek Włodek z Nowej Huty* autorstwa I. Gierlach oraz wezmą udział w krótkim quizie sprawdzającym ilość zapamiętanych informacji. Podczas zajęć plastycznych uczestnicy zaprojektują blok mieszkalny metodą collage *Moje osiedle*. Zajęcia edukacyjno-plastyczne dla dzieci w wieku 7–12 lat. Konieczne wcześniejsze zapisy mailowe, telefoniczne lub osobiste w filii bibliotecnej.

„Mamy w planie planszowanie!” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Zajęcia dla dzieci, podczas których zagrają w popularne planszówki: *Nogi stonogi* i *Kakao*.

24 lipca

„Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato!” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412-49-55

Głośne lektura opowiadań rodzinnych Beaty Andrzejczuk oraz Barbary Wicher połączona z zabawami literackimi i wykonaniem pracy plastycznej. Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.

„Co kraj, to obyczaj” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 46, ul. Limanowskiego 4, tel. 797-024-011

Literacka podróż po świecie. Uczestnikom przedstawione zostaną tradycje różnych państw, zabytki i ciekawostki. Na zakończenie cyklu przewidziano: krzyżówki, zagadki i quizy.

„Książkowe wyprawy do świata zabawy – cz. 2” – godz. 11.00–12.00

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 217-22-73

Zajęcia z wykorzystaniem tekstów z *Wielkiej księgi wakacji*. W trakcie spotkania przewidziano gry i zabawy ruchowe.

„Plastyczne środy: Zakładkowe szaleństwo” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Wykonywanie zakładek do książek przy użyciu kartonu, kredek i papieru kolorowego.

„Gramy w planszowe!” – godz. 17.00

Filia nr 48, os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

W czasie spotkania uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla młodzieży. Zajęcia dla osób w wieku 10–12 lat.

25 lipca

„Wakacyjny kącik gier i zabaw” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia z grami planszowymi, puzzlami, kolorowankami, rebusami oraz aktywnością plastyczną.

„Bajki z różnych stron świata – wyprawa na safari” – godz. 9.30

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia opierają się na czytaniu bajek i baśni charakteryzujących kultury różnych krajów. Słuchanie bajek przeplacone będzie ciekawostkami dotyczącymi wybranych miejsc oraz aktywnością plastyczną i ruchową. Spotkania przeznaczone są dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Konieczne wcześniejsze zapisy mailowe, telefoniczne lub osobiste w filii bibliotecznej.

„Molikowe opowieści... różnej treści” – godz. 10.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797-301-027

Wakacyjne spotkania, podczas których przewidziano głośną lekturę fragmentów wybranych przez użytkowników książek. W trakcie zajęć uczestnicy wykonają figurkę mola lub motyla.

„70 lat Nowej Huty w oczach najmłodszego pokolenia – dawna dzielnica w literaturze, sztuce i zabawie” – godz. 10.00

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303/1, tel. 12 647-28-85

Podczas zajęć młodzi uczestnicy będą oglądać fotografie przedstawiające Nową Hutę oraz poznają historię zabytków tej dzielnicy. Pomocą do zajęć będzie książka M. Dobkowskiej *O Nowej Hucie twórczych zabaw kilka* oraz zadania w niej zapisane. Dzieci dowiedzą się, czym jest komiks, a następnie podczas zajęć plastycznych zaprezentują własną historię ujętą w tej formie. Zajęcia edukacyjno-plastyczne dla dzieci w wieku 7–12 lat. Konieczne wcześniejsze zapisy mailowe, telefoniczne lub osobiste w filii bibliotecznej.

„Wakacje z książką – głośne czytanie” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Głośna lektura książki: *Wakacje Mikołajka R. Goscinnego i J.J. Sempe*.

„Gry planszowe” – godz. 16.00–19.00

Filia nr 21 / Czytelnia Naukowa

ul. Królewska 59, tel. 797-301-023

Polecamy dzieciom

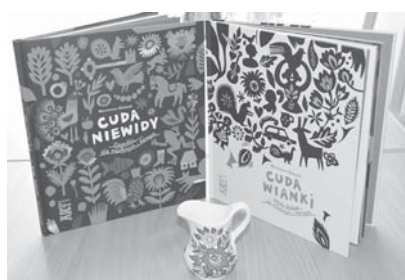
Przestrzenie wyobraźni

29 maja br. młodzi czytelnicy Filii nr 48 Biblioteki Kraków mieli wyjątkową okazję spędzenia czasu ze znaną ilustratorką, graficzką i autorką książek dla dzieci, Marianną Oklejak. Podczas warsztatów plastycznych przez nią prowadzonych uczestnicy wkroczyli w fascynujący świat polskiego folkloru, dokonali prób stworzenia własnych, autorskich obrazów z wykorzystaniem techniki wycinanki ludowej i zapoznali się metodami twórczymi oraz historią tej formy sztuki ludowej. Zachęcamy do sięgnięcia po książki naszego gościa: *Cuda wianki. Polski folklor dla młodszych i starszych* oraz *Cuda niewidy. Zagadki dla młodszych i starszych*. Ich do-

stępność w filiach Biblioteki Kraków można sprawdzić na stronie www.biblioteka.krakow.pl w zakładce ZNAJDŹ KSIĄŻKĘ.

Tekst i zdjęcia: Anna Grychowska

Polecamy dorosłym

Cena marzeń

Nieczystego sumienia nie da się zagłuszyć czczymi obietnicami...
(fragm. książki *Uczciwa oszustka*)

Tove Jansson tym razem w odsłonie dla dorosłych czytelników. *Uczciwa oszustka*, książka autorki legendarnego cyklu dla dzieci o mieszkańcach Doliny Muminków, to opowieść dość osobliwa. Napisana w stylu skandynawskim, oszczędna w słowach, pełna niedopowiedzeń, czysta, wręcz chłodna proza. To historia dziewczyny o imieniu Katri, mieszkanki małej miejscowości, osoby skromnej, cichej, nieco zdziwaczącej, żyjącej wraz z bratem i owczarkiem niemieckim w małej klitce nad sklepem. Jednak na dalszych kartach powieści okazuje się, że pod tym płaszczkiem kryje się osoba inteligentna i przebiegła, snująca misterny plan diametralnej zmiany dotychczasowego życia, zdobycia pieniędzy i spełnienia marzeń, nie tylko swoich, ale również ukochanego brata. Książka stawia przed czytelnikiem wiele pytań: czy cel uświęca środki, nawet jeśli ten cel jest słuszny, a środki dążące do niego

nie wydają się zbyt wyrachowane? Czy można być uczciwym oszustem? Autorka nie odpowiada wprost, nie klasyfikuje, ale pozostawia odbiorcy ocenę bohaterów powieści i ich czynów. Serdecznie zachęcam do lektury historii, która ze środka upalnego lata przeniesie Państwa do zasypanego śniegiem Västerby, nad skutą lodem zatokę.

Małgorzata Koźma

Jansson T., *Uczciwa oszustka*, Warszawa: Nasza Księgarnia, 2018

Historia opowiedziana komiksem

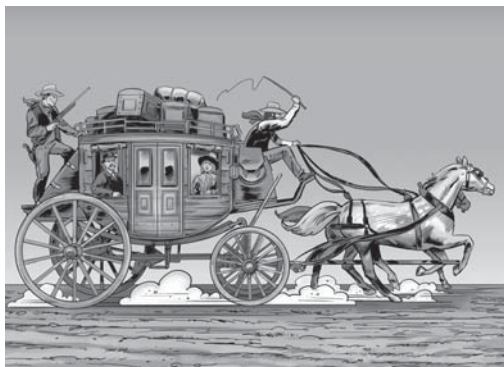
Czy o historii współczesnej można opowiedzieć komiksem? Czy komiks to odpowiednie medium do rozważań nad polityką, burzliwymi dziejami, wojną czy holocaustem? Jak pokazali Czesi, dzięki komiksowi można rozmawiać na każdy, nawet najtrudniejszy temat. W ramach obchodów setnej rocznicy swojej niepodległości Czesi przygotowali komiksową wystawę poświęconą historii najnowszej swojego kraju. Wystawa *Tymczasem w innym miejscu. Stulecie czeskiego komiksu* dzięki współpracy Biblioteki Kraków z Czeskim Centrum w Warszawie trafiła w czerwcu do Krakowa. Na kolorowych planszach nie zabrakło prezydenta Masaryka ani wojaka Szwejka. Okupacja hitlerowska czy praska wiosna równoważone są przez typowe dla kultury czeskiej poczucie humoru i umiejętność ukazywania z wyczuciem trudnych tematów.

W lipcu w Filii nr 3 będzie pokazana wystawa, m.in. komiksów, *Świat zaklęty w obrazach* Rafała Szłapy, absolwenta ASP w Krakowie, organizatora Krakowskiego Festiwalu Komiksowego, twórcy ilustracji książkowych i prasowych projektów do gier, który jest także autorem komiksów, w tym historycznych, oraz twórcą i wydawcą cyklu komiksowego w klimatach superbohatersko-horrorowych pt. *Bler*.

W sierpniu, w światowym dniu publicznego czytania komiksów (28.08), odbędzie się wystawa poświęcona komiksowi francuskiemu. Lato przyniesie zatem kilka całkiem nowych historii opowiedzianych komiksem.

Jan Brodowski

Ilustracje: Wanted – Rich or dead – komiksowa gra dla Galakty

Sonda: o książce i bibliotece.

Urodziłam się i wychowałam w Nowej Hucie. To tam spędziłam połowę swojego życia. Mimo upływu lat wciąż z sentymentem wracam w zakątki, z którymi wiąże się mnóstwo wspomnień – zarówno dobrych, jak i mrocznych, przepelnionych lękiem.

Prywatnie jestem szczęśliwą młodą matką dorosłego syna. Z zamiłowania zostałam pisarką powieści społeczno-obyczajowych, z wykształcenia ekonomistką. Uwielbiam długie spacery z rodziną oraz aktywne spędzanie wolnego czasu. W wolnych chwilach czytam, słucham muzyki lub oglądam filmy dokumentalne. Inte-

Edyta Świętek

resuję się zarządzaniem zasobami ludzkimi, historią oraz literaturą.

Inspirację do pisania powieści znajdują wszędzie: w drobiazgach dnia codziennego, twarzach ludzi, których mijam na krakowskich chodnikach, w krótkim dialogu zasłyszonym podczas jazdy tramwajem. Z urywków ulicznych wspomnień tworzę świat wyobrażeń – ożywiam go na kartkach powieści.

Edyta Świętek – pisarka, autorka powieści obyczajowych

Spotkania dla miłośników gier planszowych. Dostępne gry: *Jenga, Dobble, Bang! Gra kościanna, Jungla Speed, Dixit, Carcassone, Geniusz, Pociągi Europa, Kurze Wojny, Zemsta Lisów, 6. Bierge, Tik... Tak... Bum!, Terra.*

26 lipca

„Morskie stworzenia – zajęcia plastyczne dla dzieci” – godz. 17.00
Filia nr 48, os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

Podczas spotkania uczestnicy wytną i poskładają różne morskie stworzenia, a następnie kolorowo je ozdobią.

29 lipca

„ZaBOOKuj wakacje z Biblioteką Kraków” – do 2 sierpnia o godz. 12.00

Filia nr 16, ul. Radzikowskiego 29, tel. 797-301-005

Zajęcia literacko-plastyczne wokół klasyki literatury dla dzieci. Uczestnicy zajrzą do Doliny Muminków, sprawdzą po jakich morzach pływał Pirat Rabarbar, gdzie doleciała Malutka Czarownica i jak wakacje spędza Mikołajek. Podczas zajęć uczestnicy będą mieli okazję posłuchać historii literackich bohaterów, wykonać prace plastyczne, poszerzyć swoją wiedzę i wziąć udział w twórczych i pobudzających wyobraźnię grach i zabawach. Warsztaty przeznaczone dla dzieci w wieku 5–10 lat.

„Portrety i pejzaże” – godz. 16.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797-301-026

Finisaż wystawy, jaką można będzie oglądać przez cały lipiec w wypożyczalni dla dorosłych. Jej autorką jest Felicja Musiał-Kozielska. Artystka z wykształcenia jest ekonomistką, a z zamiłowania malarką. Twórczością artystyczną zajmuje się od lat 80. Tworzy obrazy w różnych technikach plastycznych: akwarelę, temperę i akrylem. Jej malarstwo charakteryzuje się różnorodnością tematów. Uwielbia tworzyć portrety, miniatury portretowe. Maluje również konie i pejzaże. W swych obrazach pragnie również zatrzymać piękno otaczającego świata.

30 lipca

Wernisaż: Galeria Eklibrisu Biblioteki Kraków – Zwierzyniec – godz. 17.00

Filia nr 3, pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618-91-81

Na wystawie pokazane zostaną eklibrisy m.in. Krzysztofa Kmiecica, Marty Wyki, Jana Dubaja, Czesława Wosia, Leszka Frey-Witkowskiego oraz twórców zagranicznych, jak Torill Larsen z Norwegii i Mauricio Schvarzman z Argentyny. Kurator wystawy: Jacek Owczarek

1 sierpnia

„Wakacyjny kącik gier i zabaw” – w godzinach otwarcia biblioteki
Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia z grami planszowymi, puzzlami, kolorowankami, rebusami oraz aktywnością plastyczną.

„Molikowe opowieści... różnej treści” – godz. 10.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797-301-027

Wakacyjne spotkania, podczas których przewidziano głośną lekturę fragmentów wybranych przez użytkowników książek. W trakcie zajęć uczestnicy wykonają figurkę mola lub motyla.

„Wakacje z książką – głośne czytanie” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Głośna lektura książki: *Moja zabawna rodzinka* C.H. Higgins.

2 sierpnia

„Gramy w planszowe!” – godz. 17.00

Filia nr 48, os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

W czasie spotkania uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla najmłodszych. Zajęcia dla dzieci w wieku 4–6 lat.

3 sierpnia

„Piknik Krakowski” – godz. 11.00–17.00

Park im. Wojciecha Bednarskiego

ul. Jana Zamoyskiego

Biblioteka Kraków zaprasza do udziału w pikniku. W programie przewidziano: konkursy i zagadki literackie, gry i zabawy, strefę wolnego czytania oraz Biblioteczną Wioskę Dziecięcą. Będzie również można zagrać w wielkoformatową grę planszową *Nakarm smoka* wydaną w ramach projektu Festiwal *Magia czytania* z Fundacją PZU. Edycja II oraz wziąć udział w zabawie *Molikowe historie – gry i zabawy, czyli podchody literackie.*

5 sierpnia

„Gry w samo południe” – do 9 sierpnia o godz. 12.00

Filia nr 16, ul. Radzikowskiego 29, tel. 797-301-005

W czasie spotkań uczestnicy zagrają w popularne gry. Dodatkowo będą mieli okazję zapoznać się z krótką historią gier planszowych i innymi rodzajami gier (gry podwórkowe, RPG, komiksy paragrafowe). Spotkanie przeznaczone dla dzieci w wieku 7–12 lat.

6 sierpnia

„Mamy w planie planszowanie!” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Zajęcia dla dzieci, podczas których zagrają w popularne planszówki: *Tik-Tak Bum* i *Sabotażysta*.

7 sierpnia

„Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato!” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412-49-55

Głośna lektura opowiadań rodzinnych Beaty Andrzejczuk oraz Barbary Wicher połączona z zabawami literackimi i wykonaniem pracy plastycznej. Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.

„Plastyczne środy: Pogodne elfy” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Wykonywanie postaci baśniowego elfa na podstawie książki P.B. Daviesa *Malujemy fantasy: Elfy*.

„Gramy w planszowe!” – godz. 17.00

Filia nr 48, os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

W czasie spotkania uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla dzieci. Zajęcia dla uczestników w wieku 7–9 lat.

8 sierpnia

„Wakacyjny kącik gier i zabaw” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia z grami planszowymi, puzzlami, kolorowankami, rebusami oraz aktywnością plastyczną.

„Bajki z różnych stron świata – Chińskie Święto Latawców” – godz. 9.30

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia opierają się na czytaniu bajek i baśni charakteryzujących kultury różnych krajów. Słuchanie bajek przeplacone będzie ciekawostkami dotyczącymi wybranych miejsc oraz aktywnością plastyczną i ruchową. Spotkania przeznaczone są dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Konieczne wcześniejsze zapisy mailowe, telefoniczne lub osobiste w filii bibliotecznej.

„Molikowe opowieści... różnej treści” – godz. 10.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797-301-027

Wakacyjne spotkania, podczas których przewidziano głośną lekturę fragmentów wybranych przez użytkowników książek. W trakcie zajęć uczestnicy wykonają figurkę mola lub motyla.

„Papierowe inspiracje – kwiaty z papieru” – godz. 12.00

Filia nr 21 / Oddział dla Dzieci

ul. Królewska 59, tel. 797-301-020

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku 8–10 lat. Zajęcia mają na celu rozbudzenie kreatywności u dzieci oraz doskonalenie sprawności manualnych.

9 sierpnia

„Let's play! – gry planszowe” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 3, pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618-91-81

Zajęcia z grami planszowymi dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Dostępne tytuły: *Terra*, *Splendor*, *Farmer*, *Pędzące żółwie*.

„Słoneczna plaża – zajęcia plastyczne dla dzieci” – godz. 17.00

Filia nr 48, os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

Podczas spotkania uczestnicy wykonają z papierowych talerzyków i plasteliny wakacyjną plażę 3D.

„Przyroda w obiektywie” – godz. 18.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797-301-026

Krakowskie parki zapraszają na letnie pikniki

Stoisko Biblioteki Kraków na pikniku w Parku Bednarskiego (2018)

W obrębie starej części Podgórze, na prawym brzegu Wisły, w otoczeniu dawnego, istniejącego od średniowiecza kamieniołomu, znajduje się niezwykle urokliwe miejsce do relaksu i wyciszenia – Miejski Park Krajobrazowy im. Wojciecha Bednarskiego. To miejsce ma w sobie coś magicznego, coś jakby z dawnych lat.

Założony pod koniec XIX wieku wyróżnia się innym niż pozostałe parki w Krakowie ukształtowaniem terenu. Wkrótce po udostępnieniu odwiedzającym zaczęto w nim organizować, na wzór działalności dr. Henryka Jordana, zabawy dla dzieci i młodzieży. To tutaj podobno Mistrz Twardowski nauczał alchemii i zajmował się tajemnymi praktykami.

Do najstarszej części parku prowadzą długie, charakterystyczne schody. Atrakcyjnym miejscem Parku jest też niewielkie wzniesienie, które może służyć jako punkt widokowy. Liczne zaułki, tajemnicze alejki, plac zabaw dla najmłodszych z piaskownicą i huśtawkami, latem kolorowe klomby z tulipanami, bratkami, zawilcami i stokrotkami – wszystko to zachęca do odwiedzania parku, w którym rozliczne gatunki drzew i krzewów dają cień i ochłodę, gdzie można odpocząć na ławce i poczytać książkę, a zamieszkujące park ptaki umilają swym świergotem czas. Park Bednarskiego jest też domem dla przeuroczych, niemalże oswojonych wiewiórek, czekających na smaczny poczęstunek.

Park jest urokliwy, ale pewne miejsca są zaniedbane i zdecydowanie wy-

magają odświeżenia. Cieszy więc fakt, że już wkrótce odbędzie się tu kompleksowa rewitalizacja, zatwierdzona przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Do 2020 roku zostaną w parku stworzone nowe place zabaw, boiska, kino letnie. Przewidziana jest też re-

konstrukcja gloriety, gdzie odbywać się będą koncerty, a stylizowana ona będzie na lata międzywojenne. Projekt zakłada ponadto przywrócenie historycznego charakteru parku.

Korzystajmy więc już teraz z tego miejsca, gdyż pewne prace rewitalizacyjne wymagać będą okresowego zamknięcia parku.

Wszystkich spragnionych słońca i świeżego powietrza, szukających okazji, żeby pobyc na łonie natury, zapraszamy do Parku Bednarskiego, idealnego miejsca na spędzenie upalnego dnia w mieście. Dodatkową atrakcją będą letnie pikniki, które w miesiącach wakacyjnych zorganizują krakowskie parki.

Tegoroczny Piknik Krakowski, który sięga do tradycji krakowskich majówek, kiedy to mieszkańcy naszego miasta całymi rodzinami udawali się na odpoczynek na łonie natury, niewątpliwie przyciągnie wielu chętnych, którzy zechcą skorzystać z bogatej oferty bezpłatnych zajęć rekreacyjnych czy edukacyjnych lub relaksować się w cieniu drzew.

Może więc warto przygotować kosz z ulubionymi przekąskami, zapakować koc, zaprosić bliskich, znajomych i przyjaciół. Razem możemy spędzić czas czynnie wypoczywając bądź uczestnicząc w wielu ciekawych przedsięwzięciach.

To może być fajny sposób na letni weekend w mieście z Biblioteką Kraków, która włączy się w to letnie piknikowanie – 14.07. w Parku Krakowskim, a 3.08. właśnie w Parku Bednarskiego.

**Małgorzata
Czerwiec-Dzierżymirska**

Kartki z kalendarza Biblioteki Kraków

Spacer śladami *Lalkarza z Krakowa* z amerykańską pisarką R.M. Romero, zorganizowany wspólnie z Wydawnictwem Galeria Książki

Spotkanie autorskie z Justyną Bednarek / Projekt *Magia Czytania* z Fundacją PZU. Edycja II

Gra *Nakarm smoka* / Piknik rodzinny w Parku Dębnickim

Molikowe Rejsy Literackie / Projekt *Krakowska rodzina sięga po książki dla córki i syna*

Finiśz wystawy prac młodego fotografa Krzysztofa Rokity. Jest on absolwentem XIV LO w Krakowie. Od dwóch lat zajmuje się fotografią przyrodniczą, a szczególnie ornitologiczną. Swoje zainteresowania rozwija w szkole policealnej na kierunku fotograficznym. Obecnie jest członkiem Małopolskiego Towarzystwa Ornitologicznego.

13 sierpnia

„Mamy w planie planszowanie!” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Zajęcia dla dzieci, podczas których zagrają w popularne planszówki: *Paszczaki* i *Ogródek*.

14 sierpnia

„Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato!” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412-49-55

Głośna lektura opowiadań rodzinnych Beaty Andrzejczuk oraz Barbary Wicher połączona z zabawami literackimi i wykonaniem pracy plastycznej. Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.

„Plastyczne środy: Wakacyjny pociąg” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Wykonywanie papierowych kukiełek do teatryku na podstawie książki E. Stadtmüller *Nasz teatryk*.

„Gramy w planszowe!” – godz. 17.00

Filia nr 48, os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

W czasie spotkania uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla młodzieży. Zajęcia dla osób w wieku 10–12 lat.

16 sierpnia

„Duchy-mączuchy – warsztaty plastyczne dla dzieci” – godz. 16.00–17.30

Filia nr 9, ul. Dobrego Pasterza 6, tel. 12 411-04-00

Podczas zajęć uczestnicy wykonają *duchy-mączuchy* – antystresowe zabawki.

19 sierpnia

„Biblioteczna wyprawa” – w godzinach otwarcia biblioteki do 23 sierpnia

Filia nr 3, pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618-91-81

Wyprawa książkowym szlakiem między bibliotecznymi regałami. Dzieci, młodzież i dorośli zapraszamy do odkrycia szeregu zagadek ukrytych w bibliotece i zdobycia skarbu.

„Pocztówka z wakacyjną lekturą” – w godzinach otwarcia biblioteki do 30 sierpnia

Filia nr 35, ul. Chałubińskiego 47, tel. 797-024-005

Czytelnicy odwiedzający bibliotekę będą mogli wybrać sobie wakacyjną lekturę na podstawie pocztówki *napisanej* do nich przez książkę. Będą też mogli sami napisać pocztówkę, polecając w ten sposób przeczytaną książkę innym czytelnikom.

20 sierpnia

„Mamy w planie planszowanie!” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Zajęcia dla dzieci, podczas których zagrają w popularne planszówki: *Kosmiczna misja* i *Pewnego razu*.

21 sierpnia

„Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato!” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412-49-55

Głośna lektura opowiadań rodzinnych Beaty Andrzejczuk oraz Barbary Wicher połączona z zabawami literackimi i wykonaniem pracy plastycznej. Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.

„Plastyczne środy: Z paletą Mistrza” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Wykonywanie prac plastycznych przy użyciu farb plakatowych, inspirując się twórczością Jana Matejki.

22 sierpnia

„Wakacyjny kącik gier i zabaw” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia z grami planszowymi, puzzlami, kolorowankami, rebusami oraz aktywnością plastyczną.

„Bajki z różnych stron świata – europejska przygoda” – godz. 9.30

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia opierają się na czytaniu bajek i baśni charakteryzujących kultury różnych krajów. Słuchanie bajek przeplacone będzie ciekawostkami dotyczącymi wybranych miejsc oraz aktywnością plastyczną i ruchową. Spotkania przeznaczone są dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Konieczne wcześniejsze zapisy mailowe, telefoniczne lub osobiste w filii bibliotecznej.

„Czytanie w zaczarowanym ogrodzie” – godz. 10.00

Filia nr 52, os. Na Stoku 1, tel. 12 645-29-52

Zajęcia literackie dla dzieci wczesnoszkolnych i przedszkolnych w Geologicznym Parku Kieszonkowym (os. Na Stoku). W razie niepogody spotkanie przeniesione do biblioteki.

„Wakacje z książką – głośne czytanie” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Głośna lektura książki: *Operacja Cyrk* J.L. Horsta.

„Gry planszowe” – godz. 16.00–19.00

Filia nr 21 / Czytelnia Naukowa

ul. Królewska 59, tel. 797-301-023

Spotkania dla miłośników gier planszowych. Dostępne gry: *Jenga, Dobble, Bang! Gra kościanna, Jungle Speed, Dixit, Carcassone, Geniusz, Pociągi Europa, Kurze Wojny, Zemsta Lisów, 6. Bierze, Tik... Tak... Bum!, Terra.*

23 sierpnia

„Lato z książką – przegląd nowości dla dorosłych i dzieci” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 48, os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

Przegląd nowości książkowych oraz audiobooków.

26 sierpnia

„Let's play! – gry planszowe” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 3, pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618-91-81

Zajęcia z grami planszowymi dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Dostępne tytuły: *Terra, Splendor, Farmer, Pędzące zółwie.*

„Rekordy zwierząt – warsztaty przyrodnicze” – godz. 16.00

Filia nr 21 / Oddział dla Dzieci

ul. Królewska 59, tel. 797-301-020

Zajęcia prowadzone przez instruktorów z firmy Szkiełko i Oko. Kto jest najszybszy na świecie? A kto największy? Czy są zwierzęta, które nie zmieściłyby się w bibliotece? Kto waży tyle samo, co łyżeczka cukru? Na te i inne pytania uczestnicy znajdą odpowiedzi podczas warsztatów. Zajęciom towarzyszyć będzie wystawa książek o tematyce przyrodniczej.

27 sierpnia

„Mamy w planie planszowanie!” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Zajęcia dla dzieci, podczas których zagrają w popularne planszówki: *Memory na 3 sposoby* i *Słowny turniej.*

28 sierpnia

„Plastyczne środy: Warzywny ogródek” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Wykonywanie warzyw z plasteliny.

29 sierpnia

„Wakacyjny kącik gier i zabaw” – w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 517-377-202

Zajęcia z grami planszowymi, puzzlami, kolorowankami, rebusami oraz aktywnością plastyczną.

Podróże niekoniecznie biblioteczne

Złota Praga

Położona po sąsiedzku czeska Praga zachwyca swym urokiem. Od wieków dawała schronienie artystom, filozofom i... alchemikom. Jej niezwykle bogate dziedzictwo artystyczne możemy podziwiać w każdym niemal zaułku starej części miasta. Zwana jest Złotą Pragą, być może od złotej barwy kamienia, z którego została zbudowana.

Zwiedzanie zwyczajowo zaczynaemy na Hradczanach, gdzie, o zgromo! wita nas kilometrowa kolejka do bramek bezpieczeństwa. Tuż po ich przekroczeniu znajdujemy się na terenie kompleksu zamkowego z dominującą, wspianą gotycką katedrą św. Wita, Wacława i Wojciecha, kaplicami: św. Krzyża i Wszystkich Świętych oraz bazyliką św. Jerzego. Nieopodal, przyklejona do murów obronnych, przycupnęła legendarna Złota Uliczka. Zabudowana maleńkimi, kolorowymi domkami prezentuje się wręcz baśniowo. Nie sposób nie wspomnieć o słynnych praskich muzeach. Ich zbiory zaliczyć można do światowej czołówki. Warto więc zaplanować sobie przyjemność obcowania sam na sam z wielką sztuką w nich zamkniętą. U podnóża Hradczan znajduje się reprezentacyjna i pełna zieleni Mała Strana, z której dzieli nas już tylko krok

do najslynniejszego chyba w tej części Europy kamiennego Mostu Karola. Przechodząc przez niego w stronę Starego Miasta należy koniecznie dotknąć posągu św. Jana Nepomucena. Gest ten ma zapewnić spełnienie naszych marzeń. Powoli docieramy do innego ważnego miejsca, jakim jest Rynek Staromiejski z monumentalnym pomnikiem Jana Husa i gotyckim ratuszem. Gromadzą się pod nim tłumy turystów, by podziwiać średniowieczny zegar astronomiczny, nad tarczą którego w dumnym pochodzie poruszają się rzeźbione figury m.in. apostołów, śmierci i próżności. Z punktów obowiązkowych pozostają nam do odwiedzenia Vaclavske Namesti, nad którymi góruje pomnik patrona placu, a także spacer po żydowskiej dzielnicy Josefov, w poszukiwaniu śladów legendarnego Golema.

Praga to miasto o niepowtarzalnej atmosferze, czarujące swym kolorytem. Tu przystań dla siebie na różnych etapach życia znaleźli m.in.: F. Kafka, K. Čapek, J. Seifert, W.A. Mozart, B. Smetana, A. Dvořák, M. Forman, V. Havel, a także słynny alchemik, doktor Faust. Pora więc i nam poczuć wyjątkową, praską atmosferę.

**Tekst: Anna Grychowska
Foto: Michał Grychowski**

Kalendarium krakowskie

- 4.07.1929** – w Warszawie urodził się Konrad Swinarski (zm. 19.08.1975 pod Damaszkiem) – reżyser, scenograf. Uważany jest za jednego z najbardziej oryginalnych i najwybitniejszych twórców w historii polskiego teatru. W 1965 r. rozpoczął stałą współpracę ze Starym Teatrem w Krakowie, gdzie zrealizował swoje najsłynniejsze inscenizacje. Zginął w katastrofie lotniczej pod Damaszkiem w trakcie podróży na festiwal sztuki w Iranie. Po jego śmierci ustanowiono Nagrodę im. Konrada Swinarskiego, przyznaną reżyserom. W 1988 r. ukazał się zbiór wypowiedzi i wywiadów Swinarskiego *Wierność wobec zmienności*.
- 6.07.1929** – w Krakowie otwarto Ogród Zoologiczny. Położony jest w centrum Lasu Wolskiego na wzgórzu Pustelnik. W dniu otwarcia w zoo znajdowały się 94 ssaki, 98 ptaków i 12 gadów, głównie spośród fauny rodzimej. Obecnie w zoo przebywa w sumie ok. 260 gatunków zwierząt.
- 23.07.1909** – w Poznaniu urodził się Bronisław Schönborn (zm. 28.05.1971 w Krakowie) – rysownik, grafik. Od 1945 r. mieszkał na stałe w Krakowie. Był popularyzatorem historii i sztuki Krakowa. W swoim cyklu rysunków *Pro Cracovia* uwiecznił krakowskie zabytki, portale, sienie i podwórka domów krakowskich oraz widoki Zwierzyńca i Tyńca. Liczne prace rekonstruujące wygląd obiektów już nieistniejących poparte były rzetelnymi studiami archiwalnymi i historycznymi. W sumie pozostawił po sobie ok. 1600 prac, które obecnie znajdują się w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Jego cykl rysunków zatytułowany *Oglądamy Kraków* został opublikowany w formie przewodnika. Jest ponadto autorem krótkiej monografii *Zwierzyńiec. Historia, zabytki, tradycje, legendy*. Mieszkał przy ul. Floriańskiej, należał do popularnych postaci Krakowa. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim.
- 1.08.1899** – w Przemyśle urodził się Józef Feldman (zm. 16.06.1946 w Krakowie) – historyk, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wykładał historię powszechną i historię dyplomacji. Był autorem ok. 160 publikacji naukowych.
- 4.08.1879** – w Dębicy urodził się Józef Reiss (zm. 22.02.1956 w Krakowie) – muzykolog, pedagog. Był nauczycielem w Gimnazjum św. Jacka, w Konserwatorium Towarzystwa Muzycznego oraz w Szkole Muzycznej im. W. Żeleńskiego. Był ponadto wykładowcą i profesorem UJ. Zasiadał także w Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla Kandydatów na Nauczycieli Szkół Średnich. Współpracował m.in. z *Przeglądem Muzycznym*, *Kwartalnikiem Muzycznym* i *Muzyką Polską*. Był autorem wielu prac z zakresu teorii i historii muzyki, w tym także podręczników. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim.
- 6.08.1929** – na placu św. Ducha w Krakowie na dawnym stanowisku dorożkarskim oddano do użytku nowy budynek dworca autobusowego. Przylegał on bezpośrednio do Domu pod Krzyżem. W budynku o cechach art-deco mieściły się kasy, bufet oraz poczekalnia. Codziennie kursowało ok. 60 autobusów na 35 liniach, obsługując 3 tysiące osób. Autobusy odjeżdżały spod Teatru Słowackiego do 1956 r., kiedy to dworzec autobusowy przeniesiono na ulicę Pawią.
- 17.08.1899** – w Nowym Sączu urodził się Tadeusz Dobrowolski (zm. 7.03.1984 w Krakowie) – historyk sztuki, muzeolog, konserwator, krytyk sztuki, malarz. Był profesorem UJ, członkiem PAU, a w latach 1950–56 dyrektorem Muzeum Narodowego w Krakowie. Z jego inicjatywy przeprowadzono generalny remont Domu Jana Matejki oraz przebudowę Muzeum Czartoryskich i Sukienic. Był autorem pierwszej pełnej monografii kultury i sztuki Krakowa pt. *Sztuka Krakowa*. Opublikował ponadto wiele prac z zakresu historii malarstwa. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim.
- 26.08.1939** – w Krakowie urodził się Piotr Poźniak (zm. 23.11.2016) – muzykolog specjalizujący się w muzyce dawnej, w szczególności renesansowej, profesor zwyczajny. Pracował jako redaktor w Polskim Wydawnictwie Muzycznym. Był pracownikiem naukowym i dydaktycznym Katedry Historii i Teorii Muzyki UJ (obecnie Instytut Muzykologii), wykładał też w Akademii Muzycznej w Krakowie i na uniwersytetach zagranicznych.
- 29.08.1849** – w Carouge w Szwajcarii urodził się Tadeusz Stryjeński (zm. 3.06.1943 w Krakowie) – architekt, konserwator zabytków, przedsiębiorca budowlany. Był jednym z najwybitniejszych architektów krakowskich przełomu XIX i XX w., jako pierwszy w Polsce stosował konstrukcje żelbetowe. Według jego projektów wzniesiono m.in.: pałac Straszewskich i dom „Pod Stańczykiem” przy ul. Batorego 12. Wraz z W. Ekielskim wybudował pałac Wołodkowiczów, pałac Pusłowskich, gmach obecnego Uniwersytetu Ekonomicznego, a wraz z K. Knausem gmach Poczty Głównej. Z F. Mączyńskim przebudował Stary Teatr oraz zaprojektował Pałac Prasy i Dom Pod Globusem. Prowadził prace konserwatorskie w kościele Mariackim oraz odrestaurował Pałac Decjusza. Był też współautorem projektu Wielkiego Krakowa w 1910 r. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim, a jego imieniem nazwano ulicę w dzielnicy Bieżanów w Krakowie.

opracowanie: Małgorzata Kosmala

„Wakacje z książką – głośne czytanie” – godz. 14.30

Filia nr 45 / Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24, tel. 517-377-207

Głośna lektura książki: *Wiśniowscy na wakacjach* Ch. Higgins.

„Sztuka z Zakątka – wernisaż wystawy” – godz. 18.00

Filia nr 21 / Czytelnia Naukowa

ul. Królewska 59, tel. 797-301-022

Spotkanie z autorami prac prezentowanych, podczas wystawy *Sztuka z Zakątka*.

Wystawy w filiach Biblioteki Kraków

„**HISTORIE 3 – wystawa prac Kingi Piwowarczyk**” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 do 31 lipca 2019 roku.

Filia nr 16 / ul. Radzikowskiego 29, tel. 797-301-005

„**Portrety i pejzaże – wystawa prac Felicji Musiał-Kozielskiej**”

– w godzinach otwarcia biblioteki od 1 do 31 lipca 2019 roku.

Filia nr 20 / ul. Opolska 37, tel. 797-301-026

„**Przyroda w obiektywie – wystawa prac Krzysztofa Rokity**”

– w godzinach otwarcia biblioteki od 1 lipca do 9 sierpnia 2019 roku.

Filia nr 20 / ul. Opolska 37, tel. 797-301-026

„**W epoce Boznańskiej – wystawa prac podopiecznych Fundacji Sztuki Osób Niepełnosprawnych**” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 do 31 lipca 2019 roku.

Filia nr 21 / Wypożyczalnia dla Dorosłych / ul. Królewska 59, tel. 797-301-021

„**Sztuka z Zakątka – wystawa prac warsztatowych grupy dziecięcej i młodzieżowej**” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 lipca do 31 sierpnia 2019 roku.

Filia nr 21 / Czytelnia Naukowa / ul. Królewska 59, tel. 797-301-022

„**Amazonki 2019 – wystawa prac artystycznych Marka Gzyla**”

– w godzinach otwarcia biblioteki od 1 lipca do 30 sierpnia 2019 roku.

Filia nr 22 / ul. Sienkiewicza 2, tel. 797-301-004

„**Wystawa malarstwa Teresy Garstki**” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 lipca do 31 sierpnia 2019 roku.

Filia nr 48 / os. Boh. Września 26, tel. 12 645-95-27

„**150. urodziny Stanisława Wyspiańskiego (1869–1907) w Bibliotece Kraków. Prezentacja pastelów, rysunku i afiszy sztuk Stanisława Wyspiańskiego**” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 do 31 lipca 2019 roku.

Filia nr 56 / os. Zgody 7, tel. 12 644-40-72, 12 642-16-43

„**Arabia Saudyjska – wbrew stereotypom – wystawa fotografii Jacka Balcewicza**” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 sierpnia do 30 września 2019 roku.

Filia nr 16 / ul. Radzikowskiego 29, tel. 797-301-005

„**Obserwując świat – wystawa prac Agnieszki Staak**” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 do 31 sierpnia 2019 roku.

Filia nr 21 / Wypożyczalnia dla Dorosłych / ul. Królewska 59, tel. 797-301-021

„**150. urodziny Stanisława Wyspiańskiego (1869–1907) w Bibliotece Kraków. Prezentacja pastelów, rysunku i afiszy sztuk Stanisława Wyspiańskiego**” – w godzinach otwarcia biblioteki od 1 do 31 sierpnia 2019 roku

Filia nr 25 / ul. Fałata 2, tel. 797-301-002

Opracowanie: Jolanta Oleksa

„Od gór do morza”

czyli Rabka Festival 2019

WRabce-Zdroju po raz szósty obędzie się Międzynarodowy Festiwal Literatury Dziecięcej. Pomiędzy 10 a 13 lipca zaplanowano 62 wydarzenia, w których weźmie udział 53 twórców z siedmiu krajów. Przewodnim tematem festiwalu jest natura.

Gośćmi będą pisarze, m.in. Barbara Gawryluk, Joanna Krzyżanek, Frida Nilsson, Elżbieta Pałasz, Katarzyna Ryrych, Petr Stancik, Agnieszka Taborska, Wojciech Widłak oraz ilustratorzy: Galina Miklinova, Viive Noor, Jolanta Richter-Magnuszewska, Galina Miklinova, Manfred Schlueter, Elena Selena, Piotr Socha, Elżbieta Wasiuczyńska. Do Rabki przyjadą także autorzy znakomitych książek o przyrodzie: Andrzej Kruszewicz i Wojciech Mikołuszek.

Poza spotkaniami miłośnicy literatury, którzy przyjadą na festiwal do Rabki, będą mogli: posadzić drzewa, spotkać się z gorcezańskimi psami-ratownikami, zrealizować spektakl teatralny i film, wziąć udział w literackiej grze miejskiej oraz posłuchać w Parku Zdrojowym znanych aktorów czytających książki „na dobranoc”. W tym cyklu 11 lipca wieczorem Jerzy Stuhr przeczyta fragmenty nagrodzonej w konkursie Biblioteki Kraków „Nagrodą Żółtej Ciżemki” książki Katarzyny Maziarz *Trochę bajki o Stanisławie Wyspiańskim*.

12 lipca odbędzie się przeznaczony dla dorosłych blok spotkań poświęcony promocji czytelnictwa wśród dzieci. Eksperci z kraju i zagranicy przedstawią najnowsze pomysły promocyjne oraz najciekawsze premiery książkowe minionego roku.

Po raz pierwszy podczas tegorocznego festiwalu rozstrzygnięty zostanie konkurs „Zwyrtała 2019” na najlepszy pomysł promujący czytanie.

Iwona Haberny

Poezja

Siódmy kontynent Ireny Kaczmarczyk

Poetka urodziła się w 1949 r. w maleńkiej wiosce – Wincen-towie, nieopodal Kielc. Uczęszczała do Liceum Pedagogicznego w Jędrzejowie, gdzie odkryła swój talent literacki. Jak wspomina w rozmowie z Elżbietą Ćwik na łamach Gazety Lokalnej *Wiadomości: Pisałam teksty do znanych melodii i w wolnych chwilach śpiewaliśmy je z koleżankami. Jednak gdyby nie moi rodzice, a przede wszystkim ojciec, który bardzo dbał o edukację moją oraz moich sióstr, życie mogłoby potoczyć się inaczej [...]*. Do Krakowa przybyła na egzaminy wstępne w 1968 r. Ukończyła filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz 2-letnie Międzywydziałowe Studium Bibliotekoznawstwa na UJ. Zatrudniła się w Bibliotece Jagiellońskiej i Instytucie Języka Polskiego (PAN).

W latach 1995–2008 pracowała w XXIX LO im. K. Kieślowskiego w Krakowie. Wielokrotnie nagradzana za szczególne osiągnięcia w dziedzinie oświaty i wychowania, odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Należy do wielu krakowskich stowarzyszeń twórczych i Gdańskiego Klubu Poetów. Od 2015 r. jest członkinią Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich. Jest też stałym współpracownikiem E-Tygodnika Artystyczno-Literackiego *Pisarze.pl*. Publikuje w almanachach i antologiach literackich, m.in. *Krakowskiej Nocy Poetów*, *Każdy rodzi się poetą*, *Pożegnaniu Lata Pisarzy i Artystów* oraz w almanachach Formacji Artystycznej Szesnaście. Jej wiersze ukazały się na łamach wielu czasopism krakowskich i ogólnopolskich, takich jak: *Akant*, *Dziennik Polski*, *Hejnał Oświatowy*, *Dworzanin Polski*, *Suplement*, *Kęczanin*.

Irena Kaczmarczyk uczestniczyła w festiwalach literackich w Polsce i za granicą, m.in. *Warszawska Jesień Poezji*, *Międzynarodowa Galicyjska Jesień Literacka*, *Czeskie Dni Poezji*, *Jesień Polska w Wiedniu*. Poetka jest laureatką wielu konkursów literackich. Kilkakrotnie wyróżniona w Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim *Szukam słowa*. W 2007 r. otrzymała Nagrodę Główną Zwierciadła w konkursie na najlepszy współczesny erotyk. Rok później zdobyła Nagrodę Główną w XVI Konkursie Poezji Religijnej w Ludźmierzu oraz Nagrodę w Dziedzinie Kultury Rady Dzielnicy XI w kategorii Osobowość roku 2007 – Twórca.

Irena Kaczmarczyk jest autorką 11 tomików poezji, m.in. *Srebrne niepokoje* (2001), *Malinowe przystanki* (2004), *W witrażu pajęczyny* (2005), *Lubię z Tobą zapalać latarnie* (2006), *Wzjędą wiosną* (2008), *Światło* (2009), *Śpiew ziemi* (2013), *Siódmy kontynent* (2015), *Kanonica 14* (2016), *Zerwane z łąki*

(2017), *Intymnie* (2018). Poezję jej docenili również muzycy, którzy skomponowali melodię do jej tekstów (m.in.: Zbigniew Ciuraba, Agnieszka Dulny, Grażyna Łopuszek i Robert Marcinkowski). Pieśni są w repertuarze Niezależnej Grupy Teatralnej Porfirion, krakowskiego chóru męskiego Echo oraz krakowskich solistów.

Twórczość Ireny Kaczmarczyk to przede wszystkim dostrzeżenie urody w szczegółach. Nieważne, czy opisuje rodzinę, naturę, góry czy miasto, zwyczajnie i ulotne chwile stają się w jej poezji niezwykle. Ostatnie tomiki autorki są misternie przemyślane, pod względem tematyki prezentują pewną całość. Tak więc tomik *Zerwane z łąki* przenosi nas na łono natury i do wczesnego dzieciństwa, *Siódmy kontynent* zaś to zbiór wierszy z podróży po różnych krajach.

Interesuje ją też przestrzeń miejska, którą wybrała na swój dom. Krakowowi poświęciła jeden z tomików *Kanonica 14*. Można w nim odnaleźć ulubione miejsca poetki, m.in. Klub Dziennikarzy Pod Gruszką, Jamę Michalika, Loch Camelot. Podczas rozmowy z Wiesławem Adamikiem, publikowanej na łamach portalu *viapoland.com*, poetka przyznała, że w Krakowie odnajduje inspiracje, szukając miejsc klimatycznych. Natomiast w ostatnim tomiku *Intymnie* wybrzmiewa zmysłowość, miłość, zauroczenie.

Niewątpliwie Irena Kaczmarczyk obdarzona jest niezwykłą wrażliwością. Jej liryka pełna jest subtelności, łagodności i wycucia, które w dzisiejszym świecie są tak rzadkie. Poetka zauważa więcej niż przeciętny człowiek. Dlatego tak często w jej zbiorach wierszy ilustracja odgrywa ważny element. Zaprasza do współpracy artystów, wśród nich są np. Ewa Preisner, Renata Kulig-Radziszewska, Kazimierz Hamada. Dzięki temu tekst doskonale konweniuje z obrazem, serwując czytelnikowi wizualną i poetycką ucztę.

Ludmiła Guzowska

Kaczeńce

dziwisz się że jeszcze rosną
w tych samych miejscach
gdzie ty coraz rzadziej
dziwisz się że jeszcze pachną
i słonecznią grzęzawiska

a ty mkiesz coraz szybciej
autostradą życia

która odbiera oczom
przystanki olśnień

Wiersze Ireny Kaczmarczyk

fot. Andrzej Makuch

Lubię Kraków

Lubię z tobą zapalać latarnie
Kiedy Kraków gołębnie usypia
Zmierzch ma zapach zielonej herbaty
Gdy mnie szeptem jesiennym dotykasz

Kanonicza ponętnie się wije
Wawel oczy z zachwytu przymruża
Twoje ramię całuje się z moim
Gdy jesiennie się do mnie przytulasz

Gwiazdy jadą dorożką do Rynku
Skrzy się sypią spod kopyt nocy
Przytuleni jak księżyc do nieba
Zaglądamy latarniom w oczy

Lubię Kraków ze skrzypcami na ramieniu
Szalik Plant otula miasto
Dorożkarz w nutach hejnału
Gubi stukot czasu

Lubię z tobą zapalać latarnie
Kiedy Kraków gołębnie usypia
Zmierzch ma zapach zielonej herbaty
Gdy mnie szeptem jesiennym dotykasz

Widziałam

widziałam miłość
w tramwaju
wędrowała po niezbyt
atrakcyjnym profilu nosa

widziała miłość
na Poselskiej
w dojrzałym płaszczu
tuliła się do kogoś

widziałam jak mokła
na przystanku
pod Bagatelą
zasłuchana w biegnącą
od św. Anny sygnaturę

miasto szło obok

puls

odurzony słońcem dzień
zamyka się z wolna
w kieliszkach powoju

cichnie oddech powietrza

słysząc plus ziemi

* * *

a we mnie
jeszcze
przeciąga się
lipiec

malinowe
przystanki
w paprociach
po pas

polany
pełne słońca
którymi
na przełaj
po kamyk zielony

* * *

Niosę ci w dłoniach tego lata
Zapach tymianku, napar z mięty
W słońcu skąpaną macierzankę
Kropkę biedronki, skrzypce świerszczy.

List, w którym piszę, że deszcz pada
Na żabie plotki w tataraku
Garstkę tęsknoty zagubioną
W granacie nieba i w hamaku.

Niosę ci jeszcze tego lata
Ziarenko ciszy w ciepłej dłoni
Byś w zgiełku dnia choćby przez chwilę
Przytulił do zmęczonej skroni.

Przed pomnikiem Dżoka

parasol dłoni
tak pięknie
otula pejzaż
psiej wierności

dłonie szepczą
nie dotykać
nie ploszyć

samotność
wyciąga łapę
do światła
do ludzi
do ciebie

Synom

tyle błękitu w Was
można nim wymalować
całe hektary nieba

W Zaułku Niewiernego Tomasza

zwalniają zegary

na fajansowych talerzykach
obsychają okruszki słów

w chmurce kawy
nasze spojrzenia figlują jak
firankowy wiatr
w oknach
Loch Camelot

Medytacja na Skałce

spacerują przystają
przysiadają na ławkach

marszczą niebo
od trudnych pytań

Siódmy kontynent

gdy Anna Dymna czytała
o podróżach Józefa Barana
w Sali Fontany od wyobraźni
gęstniało powietrze

po sześciu kontynentach
podróżowaliśmy zgodnie
pieszo na grzbiecie muła
albo samolotem

zapach egzotyki wypełnił
Klub pod Gruszką
aż po stuki myśli

lecz gdy rozświetlił się Salon
Krakowskiego Rynku
nie miałam wątpliwości

to Siódmy Kontynent

(po promocji książki Józefa Barana
Podróże z tej i nie tej ziemi)

Prośba do nasturcji

piękna nasturcjo

ażurem kwiatów
oplatasz płot
moich dni

niesiesz lampki lata
aż do pierwszych mrozów

przyrzeknij że
spotkamy się tu
za rok

Zbliżenia

ich ręce podczas dnia
dotykają tych samych przedmiotów
zbierają ciepło z trzonka noża
pieszczą to samo mydło
zakręcają kurki z wodą
świecą i gaszą światło

nocą jak ręczniki po kąpielii

Wajda

Wciepły, kwietniowy wieczór w Gmachu Głównym MNK uroczycie otwarto wystawę *Wajda*. W wernisażu wzięli udział m.in. przedstawiciele świata filmu, członkowie korpusu dyplomatycznego oraz przedstawiciele władz samorządowych. *Jestem bardzo wzruszona, że dane jest mi brać udział w otwarciu wystawy Andrzeja Wajdy. Wiem, jak byłby dziś szczęśliwy* – mówiła żona artysty, Krystyna Zachwatowicz-Wajda. Odczytano list wicepremiera, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotra Glińskiego. Przemawiał również prezydent miasta Krakowa prof. Jacek Majchrowski, dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej Radosław Śmigulski, dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie dr hab. Andrzej Betlej oraz kurator wystawy, dyrektor Narodowego Centrum Kultury Filmowej w Łodzi dr hab. Rafał Syska.

Czy jest w ogóle możliwe, aby przedstawić na wystawie dorobek jednego z najwybitniejszych twórców w historii światowego kina, zdobywcy Oscara? Zapewne nie, ale jak zapewniają organizatorzy: *Multimedialna i unikatowa ekspozycja pozwoli zbliżyć się do twórcy i magii kina Andrzeja Wajdy*.

Wystawę podzielono na siedem części – *Moje domy, Piekło, Mise-en-scène, Rewolucja, Mił, Intymność* oraz *(Nie)śmiertelność*. Wstrząsające wrażenie robi druga część wystawy, opowiadająca o doświadczeniu II wojny światowej. Okazałe prezentują się gabloty z nagrodami tego wybitnego reżysera, scenarzysty i scenografa, m.in. honorowym Oscarem, Złotym Lwem, Złotym Niedźwiedziem, Orłami.

W ostatnich latach wielu niepokoił stan zdrowia Mistrza, ale Jego promienny uśmiech dawał nadzieję, że jeszcze długo będzie z nami. Pożegnaliśmy Go jesienią 2016 r. Pozostawił nam imponujący dorobek: 59 filmów, w tym 40 fabularnych, ponad 40 wyreżyserowanych przedstawień teatralnych w teatrach Warszawy, Krakowa, Moskwy, Sofii, Berlina, Zurychu, Tel Awiwu, Tokio, Budapesztu. Przyczynił się do powstania w 1994 roku Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej *Manggha*, zorganizował wiele wystaw. Ekspozycja jest hołdem dla tego dziedzictwa. Wystawie towarzyszą liczne oprowadzania kuratorskie, wykłady, pokazy filmów, lekcje muzealne, warsztaty dla rodzin, dzieci i młodzieży, spacerki.

Warto latem zanurzyć się w magiczny świat filmu!

Wystawa *Wajda* czynna będzie do 8 września 2019 r.

Joanna Muniak

Dzieje fortuny Potockich z Tulczyna

Książka prof. Jerzego Łojka *Potomkowie Szczęsnego* przedstawia losy Mieczysława Potockiego (1799–1878), jednego z szesnaściorga dzieci targowiczana, skazanego na infamię Stanisława Szczęsnego Potockiego.

W latach 1772–1782 Szczęsny przeniósł swoją siedzibę z Krystynopola do Tulczyna, zabierając ze sobą archiwum rodowe. Niestety archiwum po jego synu Mieczysławie i wnuku Mikołaju nie odnaleziono. Historię rodu Potockich przedstawił autor na podstawie relacji pamiętnikarskich (głównie Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, Tadeusza Bobrowskiego oraz Wincentego Bełżeckiego).

Dzieje Mieczysława to wyjątkowa lista plugawych i podłych postępów. Magnat o gwałtownym usposobieniu, sprytny i bezwzględny, po przejęciu spadku po ojcu stał się prawdopodobnie najbogatszym Polakiem poł. XIX wieku. Nie ma pewności, czy był biologicznym synem Szczęsnego. Ucieczka z rosyjskiej gwardii, konflikty z matką (obrabował ją i wyrzucił z Tulczyna), rodzeństwem i żonami, zesłanie do Saratowa za liczne nadużycia, zmiana wyznania na prawosławie, nieślubne dzieci, próba ucieczki z Saratowa i kolejne zesłania, aż w końcu uwięzienie w twierdzy Szlisselburg – to niemal gotowy scenariusz na film. Udało mu się zbiec i zamieszkać w Paryżu, gdzie po-

mażał swoją fortunę. Jego spadkobiercą został syn Mikołaj, który zmarł bezdzietnie w 1921 r., przekazując swój majątek oraz dzieła sztuki dalekiemu krewnemu Alfredowi Potockiemu z Łańcuta, czwartemu i ostatniemu ordynatowi. Alfred od maja do lipca 1944 r. wywiózł z Łańcuta, przy pomocy władz niemieckich, co najmniej 700 skrzyń z dziełami sztuki, meblami, porcelaną, książkami, archiwaliami. Było to niemal całe wyposażenie zamku.

Polecam również *Dzieje zdrajcy* (opracowanie ukazujące sylwetkę Stanisława Szczęsnego Potockiego – pana na Tulczynie) oraz *Dzieje pięknej Bitynki*.

Joanna Muniak

Łojek J., *Potomkowie Szczęsnego: dzieje fortuny Potockich z Tulczyna 1799–1921*, Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1988.

GALERIA EKSLIBRISÓW BIBLIOTEKI KRAKÓW

Zwierzyniec

Zwierzęta – te, które żyją pośród nas, i te egzotyczne – dla artystów bywają wdzięcznym tematem dzieł, zwłaszcza kiedy są dedykowane ich miłośnikom. Celem wystawy *Zwierzyniec* jest pokazanie zwierząt mniejszych i większych, żyjących wokół nas i dzikich, a nawet tych wyobrażonych (smoki). Ekslibrisy z podobiznami zwierząt, powstające najczęściej dla miłośników domowego kotka lub psa, często wykonywane są jako linoryty, rzadziej jako drzeworyty lub w technikach metalowych. Motywy zwierzęce chętnie wykonywane są także w technice komputerowej. Na wystawie pokazane zostaną ekslibrisy takich uznanych artystów polskich jak m.in. Krzysztof Kmieć, Marta Wyka, Jan Dubaj, Czesław Woś, Leszek Frey-Witkowski oraz twórców za-

granicznych, jak Torill Larsen z Norwegii i Mauricio Schvarzman z Argentyny. Kurator wystawy: Jacek Owczarek. Wernisaż: 29 lipca godz. 17:00. Filia nr 3, Biblioteka Kraków, Pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3

Anna Gregorczyk

**Biblioteka
Kraków**

Biblioteka Kraków

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3
31-154 Kraków

sekretariat tel. 12 61 89 100 (czynny w godz. 8.00–15.30)

e-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Skład i druk: FALL, www.fall.pl, fall@fall.pl

Redakcja: Izabela Ronkiewicz-Bragiel (redaktor naczelna), Paulina Knapik (z-ca redaktora naczelnego), Dorota Bojeczko, Ewa Cywińska, Małgorzata Dzierżymirska, Anna Grychowska, Ludmiła Guzowska, Maria Twardowska-Hadyniak, Małgorzata Kosmala, Małgorzata Koźma, Joanna Muniak, Jolanta Oleksa, Janusz M. Paluch, Joanna Pękala, Piotr Wasilewski, Barbara Zajączkowska